

TREČIOJI PRADALGĖ

Pasikalbėjimas su jos redaktoriumi K. Barėnu

Lietuviškoji knygų leidykla Nida Anglijoje išleido jau kelias dešimt lietuviškų knygų ir, nors ir sunkiomis sąlygomis, tačiau ir toliau savo darbą tęsia. Šiomis dienomis išėjo jos jau treči metai iš eilės leidžiamas metraštis Trečioji pradalgė. Ta proga jos redaktoriumi rašyt. Kaziu Barėnui buvo pateikta keletas kalusimų, į kuriuos atsakydamas Pradalgės redaktorius paryškina leidyklos veiklą ir atskleidžia daugelį kitų mūsų knygų ir kūrybą liečiančių klausimų.

— Siemet išleidote jau "Trečiąją pradalgę". Idomu, ar esate nurašę Pradalges varyti toliau, ir jei taip, tai kokios apimties?

— Manau, kad reikėtų jas varyti ir toliau, o varymas, be abejojimo, priklausys nuo rašytojų talpos. Kol kas, kaip matome, talkos dar yra. Tikėjimės, kad taip bus ir ateityje. Tikėjimės, kad jose dalyvaus dar ne vienas iš tų kurių raštų iki šiol nesame skaitę joki.

Leidėjai linkę galvoti, kad pati geriausia Pradalgės apimtis yra apie 400 puslapių. Tai šitaip ir stengsimės daryti. Trečioji jau buvo besudaranti storesnė, tai dalis raštų palikta ketvirtajai. Ketvirtoji gal ir išeis anksčiau, nes ta likusioji medžiaga jau surinkta. Jei taip atsitiks, tai būsimės, taip sakant, pasiviję laiką, nes dabar vis vėluodavomės.

— Nida išleido keliasdešimt knygų. Idomu būtų patirti, ar prenumeratorių skaičius didėja, ar mažėja ir kur ju, kuriame žemyne, daugiausia yra.

— Prenumeratorių skaičius yra nukritęs. Bet pastaruoju metu kritimas lyg ir sustojo. Pasirodo, ir mirusiųjų, susenusiųjų ir pavarusiųjų vietą dar ateina vienas kitas naujų, lyg ir laikydamiesi Ku dirkos ano patarimo stulpams stoti į išvirtusiųjų vietą ir remti sieną.

Daugumą prenumeratorių dabar jau sudaro Amerikos žemyno lietuviai. Kai klubas steigėsi, tada Britanijos lietuviai buvo pagrindiniai jo rėmėjai. O kaip gi čia pat eina knygos ir dar, palyginti, pigios! Bet ir tų lietuvių čia labai pastebimai vis mažėjo. Davėm lietuvių visiems žemynams ir ne kažin ką sau bepasilikom...

— Ar nemanote, kad būtų galimumą prenumeratorių skaičių pakelti?

— Aišku, pakelti būtų galima — kandidatus į lietuviškos knygos skaitytojus dar turėtų būti. Bet kas ir kaip prie jų prieis? Žmonės išsiblaškę po visą platumą pasaulį, ir sunku juos pasiekti ir pakalbinti. Man kartais nustebina atsitiktiniai į rankas patekęs vienas kitas laiškas, iš kurio matyti, kad dar ir dabar yra lietuvių, kurie nežino, kad yra toks Nidos knygų klubas ir leidžia knygas.

— Kokio turinio knygos la-

biausiai skaitytojų pageidaujamos ir kas sudaro Nidos skaitytojų daugumą, t. y. kokios visuomenės dalis amžiumi, lytimi ir profesijomis?

— Šis klausimas, tur būt, iš viso neįmanomas atsakyti. Kokios nors anketinės skaitytojų statistikos niekas neveda. Viena tik aišku, kad knygas skaito ne jauni — jis tesudarytu tik mažą procentą. Šiaip skaitytojų sudėtis nepaprastai marga: nuo profesoriaus ir paprasto bernelio, kuris savo gyvenimo programoje dar jaučia nuosirdaus reikalo skirti vietas lietuviškai knygai. Dėl to ir pamėgimai ir iš jų išplaukiantieji pageidavimai tokie pat margi. Vieniems reikėtų avangardinių dalykų, kitiems vien romanų, tretiems gal vien atsiminimų, o ketvirtiems gal jau beveik nieko. Ne galėdamas visu, tegu vien tik atsitiktinai pasakomu, tu norų ir pageidavimų patenkinti, Nidos knygų klubas apskritai leidybiniame darbe stengiasi laikytis tam tikro nuosaikumo.

— Kiek pastebėjome, pastaraisiais metais Nidos klubo leidiniai suretėjo. Kokios to būtų priežastys?

— Sunkumai su mūsų spaustuve. Nuolat ją ištinka maždaug tos pačios bėdos. Žiūrėk, išmoko žmogus spaustuves darbo ir eina sau kur nors kitur, išskodamas geresnio atlyginimo. Tada reikia ieškoti kito žmogaus ir mokytį jį. Ypač vargas su rinkėjais. Jau turėjome antrąjį, kuris išdirbo penketą metų, bet pernai jis mirė, tai ir vėl liko vienui vienas ligą laika, kuriam ir "Eur. Lietuvis", ir "Saltinis", ir dar kiti būtinai rinkimo darbai atitenka. Tada knygos jau nebebūtinos pasidaro. Bet dabar padėtis po truputį gerėja.

— Grįžtant prie Pradalgių, teko pastebėti, kad jose per mažai kritikos ir mūsų kultūros apžvalginių straipsnių. Ar manote, kad šis priekaištas teisingas, ir jei taip, ar esate numatę, kaip tuos pageidavimus bent dalinai įvykdyti?

— Gal būti, kad kritikos dalykų ir apžvalginių straipsnių tose Pradalgėse per mažai. Deja, tą trūkumą sunkoka pataisyti. Kritiku ir, man rodos, gerų kritikų mes turime. Visa nelaimė, kad jie, kaip ir daugumas mūsų, yra ne tik apsikrovę, bet ir persikrovę darbais ir pažadais, dažnai net nieko bendra neturintais su kritika. Susėdę Chicagoje ar Londone šitos temos pasvarstyti, nesunkiai galėtume suminėti pavaręs puikių kritikų ar literatūros istorikų, kurie savo metu yra pa-

rašę gražiausių savo srities darbų, o dabar jau metų metai niekuo nebespasirodo, nes kitokie įsipareigojimai suėda jiems laiką.

Ko tose mūsų Pradalgėse nenorėčiau, tai paviršutiniškų laikraštinų recenzijų.

— Jūs kaip redaktorius turite reikalų su rašytojais. Kaip atrodo, ar mūsų rašytojai nėra pavargę, ką rašo ir kaip atrodo literatūrinio aukštumo atžvilgiu?

— Rašytojams, aišku, visiems vieno masto negalima taikyti ir ką nors apie visus apskritai pasakyti. Idomi būtų tema, bet ne man ir ją atsakyti. Va, jūs tai galėtumėte bandyti į ją atsakyti, paleisdami rašytojams gražią anketą! Apskritai šnekant, galima tik būtų pasakyti, kad vieni rašytojai jau ne tik pavargę, bet ir nieko nebeduos, o kiti yra nuostabiai gyvi kūrybiškai.

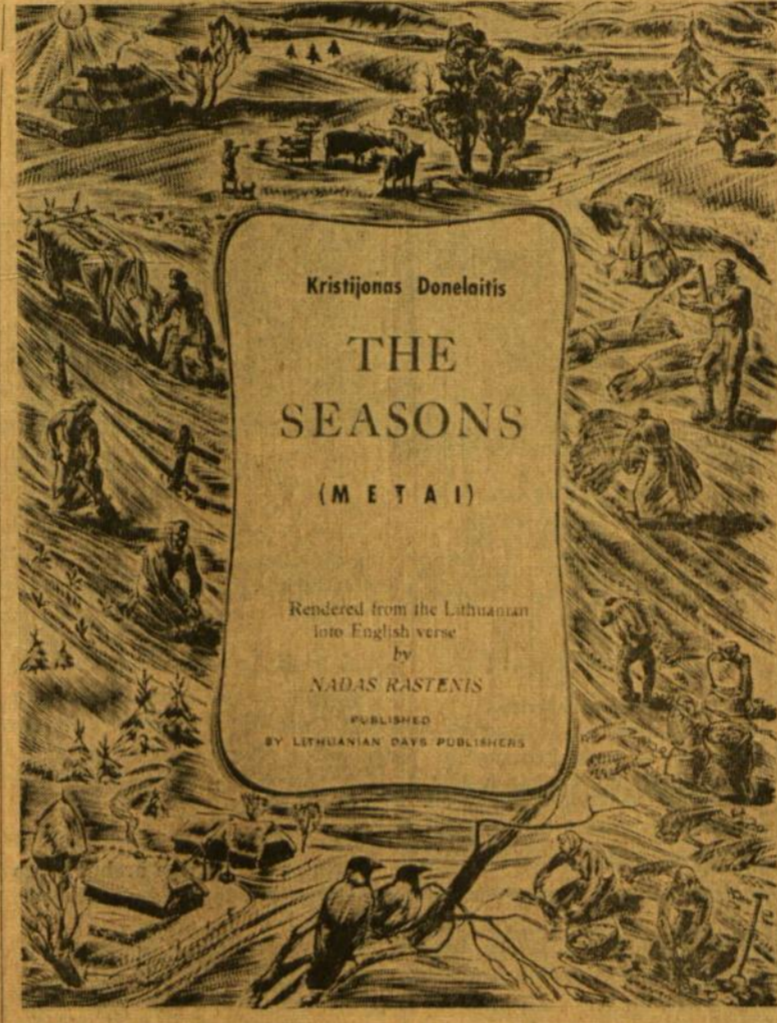
— Kodėl, palyginti, beveik visai neliedžiame poezijos kūrinių?

— Kai leidome Maironio "Jau naują Lietuvą", kai kas buvo išsigandę: šoks, sako, žmonės protas tuoti! Tuomet aš turėjau stiprų argumentą: sakiau, kad ir patikliausias poezijos priešas vis dėlto neišdrįs prisipažinti, jog ji nenori pakęsti net ir Maironio (iš tiesų mano pasakymas buvo trumpesnis ir aštresnis, bet ne drįstu jį pakartoti). Šitaip spėdamas, buvau teisingas. Tačiau kitų poetų atvejais prasideda rikšanos. Gal būti, kad ir tas rikšanos nebūtų girdimas, jei mes galėtume visiškai nemokamai visiems siuntinėti poezijos knygas. Juk niekas nepatikės, kad mokyklai ešes lietuvis savo metu nebūtų kartojęs kurių nors savo lietuviškos poezijos dalykų. O jeigu taip, tai, tur būt, kai kurios nuo trupos ir iki šiol išliko atmintyje, ir jos reiškia gi turta žmogaus dvasiai. O visi nori būti turtingi. Dėl to poezijos neigimas yra tik kažkoks apkaudimas, nesupratimas. Bet mums sunku pralaužti tą kiauta.

L. Gal.

• **Komp. Br. Markaitis, SJ**, baigė kurti ekumenines Mišias, kurios skirtos visiems krikščionims. Jos yra parašytos dviems chorams su vargonų, gitarų ir būgnų pritarimu. Jas plokštelėję išleis Aviant Guard Records, New Yorko plokštelių leidykla, o gaidas išleis Vanguard Music Corporation, New Yorke.

• **Alg. Kezys, SJ**, padarė eilę vykusiu nuotraukų Tarptautinėje parodoje Montrealyje ir kitur Kanadoje. Jos bus panaudotos spaudoje.

Dail. V. K. Jonyno sukurtas Donelaičio "Metų" angliško vertimo aplankas.

DONELAITIS ANGLIŠKAI

Prof. Raphael Sealey

THE SEASONS, by Kristijonas Donelaitis, rendered from the Lithuanian into English verse by Nadas Rastenis. Introduction and editing by Elena Tumas. (Lithuanian Days Publishers 1967. 17 p. Kaina: \$4.00 kieta; įrista; \$3.00 minkštai įrista.)

Nadas Rastenis pirmasis yra išvertęs visus Metus į anglų kalbą. Ištraukos iš Metų buvo išverstos įvairių rašytojų, spausdintos A. Landsbergio ir C. Mills'o paruoštoje knygoje **The Green Oak** (Voyages Press 1962). Du pavyzdžiai parodys, kuo naujasis vertimas išsiskiria.

Antai —

"Vislab, kas rudens biauzybėj
numirė verkdamas,
Vislab, kas ežere gyvendams per
ziemavojo.
Ar po savo keru per žiemą buvo
miegojęs,
Vislab tuo pulkais išlindo vasarą
sveikinti."
(iš Pavasario linksmybių)

"All that had perished in foul
autumn, tearful,
in the lake clung to life the
winter through,
or in some burrow slept beneath
a bush,
crept forth in crowd and throng
to welcome summer."
(Clark Mills)

"All things that died away in
tearful autumn's mire,
All things that lay in sleep
beneath the winter's ice."
(Nukelta į 2 psl.)

"Broli! seseris imkiet man' ir
skaitkiet,
Ir tatau skaitėm' po žemėm'ie!"

O vis tiek savo raštais Donelaitis yra pasiekęs nepakartotą aukštumą. Jis juk pavaizduoja valstiečių bei baudžiauninkų gyvenimą. Jis jų gyvenimą nepa-
grazina, neškreipia. Didžiūniamasis valstiečių kalba ir pavojais — jis nekursto jų prieš ponus — skruodėjus, nes persunktas nie istine dvasia jis neišvaizduoja, kad bendruomeninė santvarka galėtų būti k'itokia, negu ji buvo jo laikais. Nieko nepridedamas ir nieko neatdamas, jis pavaizduoja valstiečių gyvenimą, kokį jie tikrai gyveno šitame gilame realizme glūdi jo reikšmė pasaulinei literatūrai.

Nukryžiuotasis. Lietuvių liaudies menas.

Kertinė Parastė

PLANINGAS JAUNIMO KULTŪRINIS UGDYMAS

Kai prieš penkerius metus plaukėme su dr. J. Sungaila laivu La Platos upe į antrą Pietų Amerikos lietuvių kongresą, užsimezgė tarp mūsų veikėjų ir anuometinio Pas. lietuvių bendruomenės pirmininko pokalbis apie abiejų Amerikos lietuvių kontinentų glaudesnį bendradarbiavimą. Pokalbyje buvo iškelta mintis apie abiejų kontinentų pasikeitimą jaunimu, apie bendrą stovyklų organizavimą, bendras studijas ir kitus lietuvių bei naudingus dalykus, kas atrodė tik graži svajonė.

Bet štai pernykščiai metai su Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso surengimu šią svajonę padarė didžia realybe, kurios dėka ir Pietų Amerikos jaunimas galėjo atvykti ir tame kongrese aktyviai dalyvauti su savo keliasdešimt atstovų iš Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Urugvajaus ir Venesuelos. Grįžęs jaunimas iš šio kongreso atsivežė naujo entuziazmo dirbti ir kovoti dėl lietuviybės.

Vos tik pusmečiui praslinkus nuo to istorinio įvykio, prie La Platos krantų įvyko Jaunimo metų užbaigimas, suorganizuotas Argentinos dinamiško jaunimo su kun. J. Margiu priekyje. Visi šiaurės Amerikos lietuviai svečiai paliko Pietų Amerikos lietuviuose neišdidomą įspūdį tikro lietuviško susipratimo ir nuosirdumo mums padėti kultūriniam gyvenime orientuoti ir progresuoti.

Pietų Amerikos lietuviams šiandien yra reikalinga toji pagalba iš lietuvių, gyvenančių šiame S. kontinente. Daugumoje P. Amerikos lietuviams trūksta lietuviškos mokyklų dėl mokytojų ir organizatorių stokos. P. Amerikoje yra gražaus liet. jaunimo, bet dauguma neorganizuotas, turįs tik tai savo šokių ar dainų ansamblius, kurie toli gražu negal užpildyti kultūrinės mūsų išsivijos spragos švietimo ir auklėjimosi srityse.

Todėl kyla gyvas reikalas paruošti jaunus mokytojus, jaunus draugijų organizatorius, kultūrinio veikimo vadus. Ir čia atsiduria Pietų Amerikos lietuviai prieš didelę problemą kurią išspręsti gali padėti kaip tik š. Amerikos lietuviai veikėjai, visuomenininkai ir mokytojai. Laikė mokytojų studijų savaitės Dainavoje (š. m. liepos gale ir rugpiūčio pradžioje) šis reikalas susilaukė didelio pritarimo, kas ir paskatino šiu eilučių autorių plačiau apie tai pasisakyti.

Konkretus ir veiksmingas bendradarbiavimo planas būtų sekantis. Reikalinga sekančioms metams suorganizuoti P. Amerikos jaunimui specialius kursus išieiti pagreitintai lituanistikos kursą, kad grįžę jaunuoliai galėtų jau pradėti mokyti kitus. Tokie kursai jau

veikia Fordhamo universitete laike vasaros atostogų, kur galėtų mūsų jaunuoliai atvykti ir kursą lankyti. Tektų išspręsti tikrai studentų apgyvendinimą. Geriausiai būtų apgyvendinus juos lietuviškose šeimose. Be to, tektų gal dar vienam ar kitam jaunuoliui pridėti už kelionę.

Šitoks organizuotas darbas reikalauja organizuotos pagalbos, kurią suteikti gali tiksliai stiprus vienetas kaip Lietuvių bendruomenė ir kitos didesnės organizacijos kaip ateitininkai, skautai ar pavieniai pasiturintieji asmenys. Pasikalbėjus su minėtų organizacijų atstovais, susidarė vaizdas, kad tokia pagalba yra galima ir kad ji susilauks pritarimo ir plačioje lietuvių visuomenėje.

Kaip vienas konkretus pavyzdys gali būti Jaunimo metų komiteto sudaryta jaunimo grupė, kuri išvyko Europon ir kuri ketina už pusmečio lankyti Pietų Amerikos kontinente, kuomet tenai vyks trijų kraštų — Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus jaunimo bendra stovykla jau trečiu kartą. Tai bus naujas dviejų kontinentų jaunimo susitikimas, kuris vėliau gali turėti didelės reikšmės tolimesniam keitimosi jaunimu.

Kad toks kultūrinis keitimas būtų sėkmingesnis, būtų labai naudinga įsteigti tam tikslui ryšių centrą, kuris galėtų visas problemas geriau išstudijuoti, juos paskui jau apdirbtus visuomenei bei organizacijoms pateikti. Pavieniai ryšiai bei iniciatyva yra sveltintini dalykai, bet jie toli gražu negalės išspręsti didesnių problemų, kur turėtų jau įsijungti visos organizacijos ir plati visuomenė.

Pavienių asmenų ir organizacijų iniciatyva buvo, pavyzdžiui, pasiūstyti Pietų Amerikai lietuviškų knygų, buvo nuvykę lietuvių sportininkai, nuvykę atstovai į lietuviškų kongresus. Bet štai perėtų metų suorganizuotas Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas vienu stipriū mostu sukėlė visame lietuviškame jaunime didelę entuziazmo bangą ir įgalino susitikti viso laisvojo pasaulio jaunimą šiame kongrese.

Todėl tas kaip tik parodo, kad visur reikia organizuotumo, be kurio atskirų žmonių pastangos lieka neveiksmingos, arba tik trumpalaikės, nepajėgiančios išjudinti visuomenės masę. Kad bendradarbiavimas tarp abiejų kontinentų lietuvių būtų sėkmingesnis, reikalingas tas yra centrinis organas, kuris, pirma gerai išstudijavęs problemas, padarytų konkrečius pagalbos planus ir imtųsi paskui vykdyti. Tokio planingo organo veikla atneštų didelę palaimą abiejų kontinentų lietuviams.

Aug. Steigvila, MIC

Šiame numery:

- Trečioji pradalgė
- Donelaitis angliškai.
- Jaunimo kultūrinis ugdymas.
- Rutkūno poezija.
- Paryžiaus kapinėse.
- Ateities pasaulio beletrist'ka.
- Putino sesuo pasakoja.
- Rusų rašytojas apie Sovietus.
- Vyras ir moteris.
- Akademinės prosvaitės.

Pūsk, vėjeli...

Nuotr. Alg. Grigaičio

PARYŽIAUS KAPINĖSE

J. TININIS

Aplankęs nuostabių Luvro muziejų Paryžiuje, nuvykau į garsiąsias šio miesto kapines, kurios prancūziškai vadinasi Ci-metiere du Pere Lachaise. Mano šio žygio tikslas buvo pamatyti Abelardo ir Eloizos kapą. Abiejų šių asmenų, mirusių dvyliktame amžiuje, meilės istorija dar ir šiandien daugelį tebejaudina. Abelardas buvo garsiausias savo laiko filosofas ir žymus teologas (pasaulietis) Paryžiuje. Pasiklausyti jo paskaitų suplaukdavo minios studentų iš arti ir toli. Viena iš jo parašytų knygų per daug savotiškai aiškino Trejybės paslaptį, ir už tai jis buvo ekskomunikuotas. Bet netrukus po to jis atšaukė savo ten išdėstytą nuomonę apie Trejybę, ir ekskomunika-buvo nuo jo nuimta. Vėliau jo rašytos knygos nebesusikirtu su krikščioniškomis doktrinomis, nors ir nedaug iki to betruko.

Būdamas savo mokslinei karjeros viršūnėje, jis įsimylėjo vieną aukštą dvasiško giminaitę ir slapta ją vedė. O jos vardas buvo Eloiza. Dėdė, atsitiktinai patyręs kas įvyko, baisiai pasipiktino, ypač, kad ta jo globajama giminaitė netrukus po to susilaukė sūnaus, kuriam buvo duotas Astrolabo vardas. Pukščio įkarštyje jis pasiuntė į Abelardo butą kelis medikus, kurie jį castraverunt. Abelardas buvo atleistas iš profesūros. Tada jis įsteigė nuosavą mokyimo įstaigą, pavadinamą ja Parakletu. Vėliau ši institucija buvo paversta vienuolynu, kuriame gyveno, mokė ir jam vadovavo pats Abelardas. O Eloiza irgi užsidarė kitame vienuolyne, kurio vėliau tapo abate. Abiem gyvenant už vienuolyno sienų, tarp jų vyko susirašinėjimas laiškais. Iki šiol yra išlikę lotyniškai rašyti Eloizos laiška Abelardui. Tie laiška yra tokie gražūs ir poetiški, kad jų literatūrinė vertė iki šių dienų nesumažėjo.

Abu šie meilės kankiniai palaidoti šiose kapinėse. Jų kūnai išsiaištvė dviem sarkofagams, kurio viršū puošia bronzinės Abelardo ir Eloizos (žmogaus didumo) figūros. Sarkofagas stovi po grotinio stiliaus portiku, aptvertu metaline tvora.

Kadaise buvau girdėjęs, kad įsimylėjusios Paryžiaus poros dažniau padeda ant jų sarkofagų žviežių gėlių. Aš norėjau dabar ir pats tuo įsitikinti. Tikrai.

● **Chicago Aukšt. lit. mokykloje**, veikiančioje Jaunimo cent-re (5620 S. Claremont Ave.), dėstys 14 mokytojų: tikybą kun. Algimantas Kezys, SJ, ir kun. Jonas Raibužis, SJ; lietuvių kalbą ir literatūrą — Juozas Masilionis, Ignas Serapinas, Elena Songinienė, Aldona Šimaitienė ir Domas Velička; Lietuvos istoriją — Vincetas Liulevičius ir Alicija Rūgytė; Lietuvos geografiją — Palmyra Lampsatinė; grožinį skaitymą — Zita Visockienė; dainavimą — Bernardas Prapuolenis; tautinius šokius — Nijolė Pupienė ir Irena Smieliauskienė.

Naujuosius 1967—68 mokslo metus mokykla pradeda rugsėjo 9 d. Tą dieną 9 val. ryto prasidės senųjų mokinių registracija. 9 val. 30 min. pataisy egzaminai ir vasaros darbų patikrinimas, 11 val. naujų mokinių priėmimas. Baigę lit. mokyklą 8 skyrius priimami be egzaminų į 5 klase, kiti turi laikyti stojamuosius egzaminus raštu (diktantas ir atpasakojimas) ir žodžiu (skaitymas). Norį laikyti egzaminus į vyresnes klases, turi mokėti tai, kas išeta žemesnėse klasėse. Informacijai skambinti mokyklos direktoriui J. Masilioniui darbo dienomis po 6 val. vak. tel. 735-9790.

Mano lankymo metu ant jų sarkofagų stovėjo kvepianti mėlynų gėlių puokštė.

Sarkofago gale buvo išrašyti žodžiai, paimti iš Eloizos raštų: jie aiškino, kas buvo Abelardas.

Nors Prancūzijos garsenybės palaidotos Panteone, bet ir šiose kapinėse išsiaiškinti žymių žmonių, būtent: muzikais Rossini, poetas Alfred de Musset, Adelina Patti (koloratūrinis sopranas), kompozitoriai Šopenas, Cherubini ir Bizet, rašytojai Balzakas, Oskaras Uaildas, H. Barbuse, Moljeras, Lafontenas, A. Daudet, aktorė Sara Bernhardt ir kt. Visiems jiems pastatyti antkapiai, dažniausiai koplytėlės pavidalo su įrašais, išreiškiančiais kokių filosofinę mintį ar mirusiojo charakteristiką.

Bevaikščiodamas po kapines, atsitiktinai užėjau Mar el Prosto paminklą. Nors šis mano didžiausias manęs rašytojas miręs 1922 m., bet jo antkapis iš juodo šlifoto granito atrodo naujutėlis, lyg šiandien statytas.

Negalėjau suvokti, ar taip jį prižiūri jo gėrbėjai, kad jis šitaip gerai atrodo, ar gal jis tik neseniai statytas ir laiko dar nepaveiktas. Netikėtai užtikau kapinių pakraščyje ir Pau! Eluardo kapą. Jo antkapis, aišku, be kryžiaus ženklų, nes jis buvo komunistas, nors poezijoje to komunizmo taip ir nebematyti. Netoli nuo jo stovi ir H. Barbuse urna. Jis irgi buvo komunistas. Šiame komunistų kampe palaidotas ir M. Thorez. Ant jo antkapio užrašas skelbia: "Secrtaire general du parti communiste francais".

Man beieškant Balzako ir Moljero kapų, staiga prie manęs priena dvi prancūzaitės ir klausia: "Ar žinote, kur palaidota dainininkė Edith Piaf?". Atsaku neigiamai. Iš jų paklausimo man paaiškėjo, kad prieš pusmetį ar daugiau mirusi kabinaretų dainininkė irgi šiose kapinėse atsigulė amžinam poilsiui. Netrukus kitos dvi mergaitės vėl mane to paties klausia. Gailiuos, kad niekuo negaliu joms padėti. Dabar ir aš pats imu ieškoti Edithos kapo. Būčiau gal nesuradęs, jei nebūčiau nusėkęs paskui keturis žmones, kuriuos išgirdau kalbant apie Edithą Piaf. Gražus juodo šlifoto akmens paminklas žymėjo ir dengė jos kapą. Antkapyje buvo kryžius, o apie jį kelios šviežių rožių ir kitokių gėlių puokštės. Pasirodo, kad Piaf turėjo daug gėrbėjų, kurie dabar negali jos užmiršti. Ir kaip užmiršti, jeigu jos dainos šiandien skamba po pasaulį milijonuose pokštėlių! Ant antkapio gėrbėjai yra palikę kelias marmurines lenteles su įvairiais įrašais. Vienas toks įrašas skelbia: "Visuomet su tavimi", kitas — "Mes už tave meldėmės Lourdo grotoje". Šiandien Edithos Piaf kapas yra virtęs piligrimine lankymo vieta.

Išėjau iš kapinių, spręsdamas

Melnechuk yra pasirinkęs patsenį ritmą ir drąsiau išreiškęs palyginimą su langų įtaisymu, bet žiemos gresmė smarkiau pasireiškia Rastenio vertime.

Aplamai kalbant, vertimas yra labai sėkmingai atliktas. Kas liečia eilėdarą, N. Rastenis yra pasirinkęs dvylikos skiemenų eilutę, kurios pagrindiniame pavidale kas antras skiemo turį kirtį. Tokioji ilgoji eilutė, jei bus nuolat laikomasi to paties kirčiavimo, kyla pavojus, kad kiekviena eilutė išsiskirs nuob-

klausimą, kaip ilgai ta pagarba išrašas skelbia: "Visuomet su tavimi", kitas — "Mes už tave meldėmės Lourdo grotoje". Šiandien Edithos Piaf kapas yra virtęs piligrimine lankymo vieta.

Išėjau iš kapinių, spręsdamas

Rudenio pakrantėje... Nuotrauka R. Kisieliaus

DONELAITIS ANGLIŠKAI

(Atkelta iš 1 psl.)

Or huddled shivering under a stunted bush. Crept out in joyous throngs to hail the smiling spring". (N. Rastenis)

Pakartotas žodis "vislab" atsispindi tikrai Rastenio vertime. Tems Mills'o eilės eina greitesniu tempu, bet Rastenio vertimas tiksliau perduoda lėtą Donelaičio dvasią.

Arba iš Žiemos rūpesčių —

"Ah, the winter's scowling wraths are already returning. And again the bristling north wind is flying to scare us. Look, how everywhere on pond-water panes are appearing Just as, in that house, a glazier putting in windows". (Theodore Melnechuk)

"Look yon! What great, fierce fangs the beast of winter bares! What sullen northern winds roll here to harry us! On the grim lakes and ponds translucent windows form. Like shining mirrors fashioned by a glazier's hand". (N. Rastenis)

Melnechuk yra pasirinkęs patsenį ritmą ir drąsiau išreiškęs palyginimą su langų įtaisymu, bet žiemos gresmė smarkiau pasireiškia Rastenio vertime.

Aplamai kalbant, vertimas yra labai sėkmingai atliktas. Kas liečia eilėdarą, N. Rastenis yra pasirinkęs dvylikos skiemenų eilutę, kurios pagrindiniame pavidale kas antras skiemo turį kirtį. Tokioji ilgoji eilutė, jei bus nuolat laikomasi to paties kirčiavimo, kyla pavojus, kad kiekviena eilutė išsiskirs nuob-

klausimą, kaip ilgai ta pagarba išrašas skelbia: "Visuomet su tavimi", kitas — "Mes už tave meldėmės Lourdo grotoje". Šiandien Edithos Piaf kapas yra virtęs piligrimine lankymo vieta.

Išėjau iš kapinių, spręsdamas

džiai į dvi nesujungtas dalis. Rastenis to pavojaus išvengia įvairiais būdais. Kartais vienas žodis tęsiasi per patį eilutės vidurį, tuo ją sujungdamas į vieną —

"For now all that the orchards promised in the spring" (72 p.);

kartais eilutė skiriasi ne į dvi, o į tris dalis —

"That they at once rushed for the door and tumbled out" (94 p.);

pasitaiko (retai) trylikos ir (rečiau) vienuolikos ir net dešimt skiemenų eilutė.

Retkarčiais vertėjas nevisai valdo ritmą. Jis įterpia nereikalingą žodelį (pvz. "just" 52 p.) vien tam, kad užpildytų eilutę. Bet reikia pripažinti, kad net tuo vertėjas yra ištikimas Donelaičiui, kuris kartais rašo "irgi", nors prasmė tercikalauja žodelio "ir". Antra vertus, vertėjas pilnai perduoda Donelaičio smarkumą —

"With curses on his lips he starts his daily work. With Satan in his heart he turns to bed at night" (54 p.) —

ir jo švelnumą —

"The wealth that the green meads displayed in merry May, The gifts that the lush fields gave forth in joyous June. We now have gathered and stored up beneath the roof." (76 p.)

Knyga yra gražiai paruosta su V. K. Jonyno iliustracijomis. Elenos Tumenės įžanga trumpai nupasakoja Donelaičio gyvenimą ir paaiškina jo vietą pasaulinėje literatūroje. Verta pastebėti, kad keliolika spaudos klaidelių liko nepataisyta. Reikia linkėti, kad knyga pasieks antrą laidą ir dar bus progos viską išlyginti.

Kultūrinė Kronika

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryškinimas. Knyga turės apie 500 psl., iliustruota. Knyga išeis iš spaudos šį rudenį. Prie šios atsiminimų knygos adv. R. Skipitis dirbo daugiau kaip dešimt metų. Tai bus antroji atsiminimų knyga. Pirmoji — "Nepriklausomą Lietuvą stantant" — išleista 1961 m. Adv. R. Skipitis ruošia dar vieną atsiminimų knygą — iš savo jaunystės, iš 1905 m. įvykių.

● **Pasaulio lietuvių gydytojų** s-gos suvažiavimas įvyks Sheraton viešbuty, Clevelande, Ohio. Prasidės rugs. 2 d. 1 val. Suvažiavimo atidarymo posėdyje dr. Šaulys informuos apie mediciną Lietuvoje, o dr. V. Paprockas duos paskaitą "Išrašai-dukas ir asmenybė". Vakare — koncertas, kurio programą išpildys solistas S. Baras, pianistas A. Kuprevičius ir komp. D. Lapinskas. Rugs. 3 d. 9 val. pamalčios Šv. Jurgio par. bažnyčioje, vėliau — organizacinis posėdis. Po pietų 3 v. simpoziumas apie perdidelį kraujo spaudimą — hipertensiją. Moderatorius — dr. A. Kisielius. Kalbėtojai: dr. J. Meškauskas — Hipertensija — patogenezė, patofiziologija, istorija ir klasifikacija; dr. G. Barlika — Hipertensijos rūšys su-rištos su nestumom; dr. J. Valaitis — Mirties priežastys hipertensijoje; dr. M. Eimontas — Hormonai, endokrinologija ir hipertensija; dr. V. Bergas — Praktiška priėjimo prie ligonio su hipertensija — diagnozavimas; dr. A. Kisielius — Chirurginiai pagydomos hipertensijos formos.

● **Rapolo Skipičio** atsiminimų knyga "Nepriklausoma Lietuva" laužoma "Draugo" spaustu-veje. Atsiminimai apima 1915—1940 metus. Du knygos trečdaliai užima nepriklausomybės laimėjimo išryš

ATEITIES PASAULIO BELETRISTIKA

P. GAUCYS

Modernus žmogus nepaprastai domisi ateitimi. Mūsų visuomenė je kūdikiai auginami pagal instrukcijas, nusakančias jų būsimas asmenybes, paskui jie siunčiami į vaikų darželius, kurie juos paruošia į būsimą kolegiją, kuri paruošia į būsimą universitetą įsigyti profesiją, kuri jiems suteikia priemones, išmokslinus vaikus, sekančius tėvų pavyzdžiu išieiti į pensiją.

Pastaruoju metu vis daugiau ir daugiau amerikiečių institucijų, kolegijų, korporacijų, valstybės įstaigų, politinių grupių, fondų, tyrimo institutų organizuoja savo veiklą, atsižvelgdami į ateities pramatumus. Tuo gi tarpu JAV palyginti maža terodoma ko lektviniio dėmesio ateičiai, bent lyginant su tuo, kokį matome Sovietijoje, Indijoje, Kinijoje, Egipte ir Izraelyje, ar tose dar neišsivysčiusiose tautose, kur planingas ūkis ir penkmečių planai yra būtini ir savaime suprantami dalykai. Tuo pačiu metu ateitį vaizduojanti beletristika turi visai skirtingą vaidmenį trijų didžiųjų galybių kultūroje.

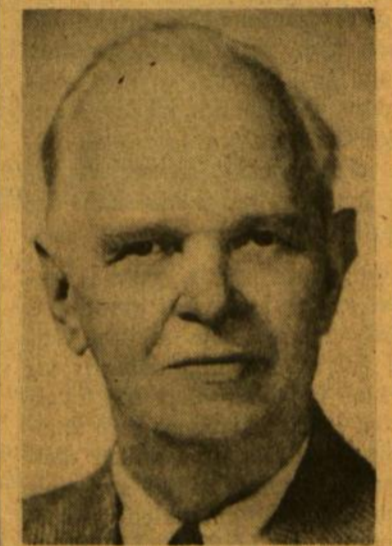
Stanfordo universiteto prof. H. Bruce Franklinas, rašydamas apie amerikiečių mokslinę beletristiką, pažymi, kad prieš 17 šimtmetį vienintelė ateities vaizdavimo beletristikos forma, tiek Vakaruose, tiek Rytuose, buvo išimtinai religinė. Labai iš lėto 17 ir 18 šimt. išgalėjo įsitikinimas, kad vienas laikas kokybiškai skiriasi nuo buvusio ir sekančių laikų, kad pakitimai yra nepripuolami, ir kad į istoriją galima žiūrėti ir ne kaip į teologinę raidą. Visa tai sudarė sąlygas beletristikai, aprašančiai ateitį, esmingai skirtingą nuo dabarties.

Prof. B. Franklino tvirtinimu, ateitį aprašančių beletristų skaičius, po trijų šimtų metų lėto augimo 1900 m. pasiekė nepaprastą dydį. Pavyzdžiui, Anglijoje prieš 1600 m. tokių rašytojų visai nebuvo, per visą 17 šimt. tebuvo vienas, o 18 šimt. penki. Ateities pasaulį vaizduojanti beletristika pasiekė atramos tašką tik 19 šimt. Pirmojoje jo pusėje buvo parašyta 12 tokių veikalų;

tuo gi tarpu 1850-1899 m. laikotarpyje — 172.

Nuo to laiko vyksta nuolatinis ateities pasaulį vaizduojančių veikalų gausėjimas. Pirmojoje 20 amžiaus pusėje jų skaičius pasiekė 510. Antrosios pusės pirmam dešimtmetyje buvo parašyti 389 tokie veikalai. Ta proga idomu pažymti, kad literatūros istorijos arba visai tuos veikalus ignoruoja arba dviem trim sakiniiais ju atsikrato.

Iš pradžių ateitį vaizduojanti beletristika buvo grynai politiniai traktatai ar pažangos iešką svaičiojimai. Tačiau industrinei 18 šimt. revoliucijai veikiant, atsirado žymių pakitimų. Ateitį vaizduojantiems rašytojams pripažinus technologinius pakitimus, jų veikalai neišvengiamai

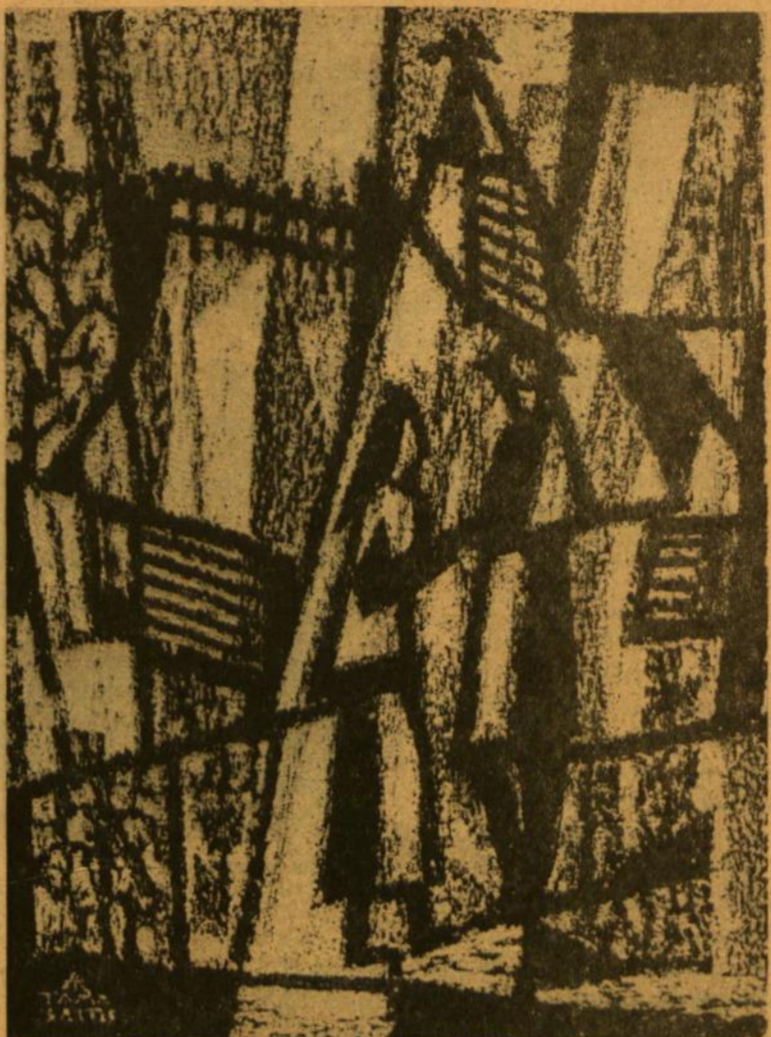

● Dail. W. Witkus rugp. 9 d. palaikomas iš V. Atsimainymo bažnyčios Maspeth. Mirė rugp. 6 d. Buvo vyresnės kartos dailininkas. Dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą ryškėjo savo karikatūromis, paveikslais. Paskutiniu laiku gyveno Greenwiche, Conn., dalyvavo apylinkės dailininkų parodose. Jo dukterė Eleonora profesorėja Fordhame universitete, kur yra biologijos skyriaus vedėja. Velionis turėjo 80 m. Buvo pirmasis Lietuvos amerikiečių dailės sąjungos, įkurto 1953 m., pirmininkas. Yra išradęs ir užpatentavęs pantografą.

turėjo tapti mokslinė proza. Mat, jie buvo įsitikinę, kad ateities technologinių požūriū bus skirtinga nuo dabarties. Todėl jie turėjo išplėsti tiek technologinius pakitimus, tiek jų pakitimų padarytas išdavas būsimoms bendruomenėms. Tie išplėtimai pradžioje ne iš tolo neprilygo faktiniams technologiniams bei socialiniams pakitimams, gal todėl, kad niekas nenorėjo pripažinti, jog pakitimų greitis didės geometriškai progresyvia. Todėl daugeliui 19 šimt. mokslinės literatūros rašytojų labai drąsu atrodė įsivaizduoti 21 šimt. lėktuvus, skraidančius penkiolikos mylių greičiu per valandą. Tačiau palengva ateities vaizdavimo beletristika pradėjo pralenkti technologiją taip, kad daugelis išradimų, kaip pvz. lėktuvai, televizija, varuojami satelitai ir atominės bombos beletristikoje pasirodė pusimčiu ar visu šimtu metų anksčiau nei jie buvo iš tikrųjų pagaminti.

Tuo gi tarpu 18 šimt. gale įvyko kitokių pakitimų žmogaus laiko suvokime. Geologinės teorijos staiga padidino visą žemės praeities istoriją nuo kelių tūkstančių metų iki šimtų milijonų metų. Ateitis staiga išplito labai toli nuo laiko amžinybės iki galimos laiko begalybės. Dar galėjo įvykti du koncepciniai pakitimai: biologinės evoliucijos teorija visam laikui, pripildyti reikšmingais įvykiais ir socialinės evoliucijos teorija, galinti prisitaikinti prie tokių didelių laiko periodų. Tuo būdu darvinizmas tapo vėliau biologine teorija. Socialinis darvinizmas ir marksizmas, abudu tam tikra prasme ateities vaizdavimo beletristika, tebekovoja tarpusavy, norėdami išsivrauti socialinėje teorijoje.

Anglų rašytojo H. G. Wellsio laikais ateities vaizdavimo beletristika buvo pasirodusi panašiai, kaip ir visą šitą mokslinę medžiagą. Jo romane "Laikas mašina" (1895) aprašoma kaip technologiniai pakitimai, biologinė raida ir interesų kova per 800,000 metų išvystę dviejų rūšių žmogų, bejėgi, vaikišką Elojų ir gyvulišką Mordocką. Tačiau gal žymiausias kosmologinės ateities vaizdavimo rašytojas buvo Olaf Stapledonas, kurio "Paskutinis ir pirminis žmogus" (1930) vaizduoja ateitį žmogaus per aštuoniolika rūšių ir per du bilijonus metų, o jo "Žvaigždžių darytojas" (1937) yra visos visatos vizija ir

Antano Tamošaičio litografija "Prie bežnyčios". V. Ramonio nuosavybė. Nuotr. K. Sragauskio

viena labiausiai fantastiškų kosmologinių vizijų.

19 šimtmetis pasižymėjo klestėjimu ateities utopijų ir romanų, kurie viždavo medžiaginę bei socialinę pažangą, atvedančią į idealią visuomenę, tolydžio vis tobulėjančią ir tobulėjančią. Iš tokių, vienas žymiausių ir iškilingiausių buvo Edvardo Bellamy "Žiūrint atgal: 2000 - 1887" (1888), kuriame buvo išpranašauta greita monopolinio kapitalizmo ir valstybinio socializmo raida. Bellamy savo 2000 metų vizijoje matė Amerikoje visuomenę nepaprastai tarpusavy susijusią ir organizuotą, kurioje visi poreikiai patenkinami ir viešpatuoja vienybė ir laimė. Nereikia nė aiškinti, kad Bellamy vizija buvo labiau kraštutines už Markso, ir tarp šimtų ateitį vaizdavusių romanų, parašytų atsakant į "Žiūrint atgal", buvo daug tokių, kurie su didžiausiu nerimu žiūrėjo į jo rodomą ateitį. Ateities utopijų kritikai jau nebeargumentavo tuo, kad tain ne gali įvykti ar taip negali būti,

dabar jie baisesoji tuo, kad tai kaip tik įvyks.

Rusijoje buvo susidariusi tokių baidių pažiūrų tradicija. Treji metai prieš Markso "Kapitalo" pasirodymą, Dostojevskis, atsiliepdamas į viešpataujančią utopinę ateities pažiūrą, sukūrė "Užrašuose iš pogrindžio" (1864) žmogų, kuris pranašauja, kad "ateityje, proto amžiuje, gali iškilti džentelmenas, kuris su nemalonia ar atžagareiviška šypsena pasakys: vyrai, ką jūs šnekate! Visą šį protą pasiūskime vėlnio!" Anot jo, žmogus labiau nori elgtis pagal savo norą, o ne pagal savo interesus, labiau vertina laisvę, o ne laimę. "Pogrindžio užrašų" didžiojo pavidėtoju buvo Eugenijaus Zamiatino "Mes", vienas labiausiai įtakingų 20 šimtmečio romanų.

"Mes" aprašo tobulą ateitį, Jungtinę Valstybę, pasaulį po stiklu, gyvenamą žmonių, kurių vardai yra numeriai, kurių Dievas yra MES ir kurių vėlnias yra AS. Jungtinė Valstybė vaizduoja (Nukelta į 4 psl.)

Benediktas Rutkūnas

1. Rugpiūčio varpos

Rugpiūčio saulė danguje
Kažin kodėl pablyškusi.
Kaitroj nualpo javas, pievos
Ir tamsiagelmis miškas.

Brendu laukais, jų grožio užkeretas;
Skiuos grūdingų varpu.
Mane į toli šaukia atliūluojas
Gaudimas varpo. — — —

2. Apie baltąjį paukštį

O, paukštį baltasai, apie kurį svajoju.
Kas tu? Tavi sparnai? Laisvoj padangėj skrydis?
Ar tu tik toli džiaugsmas, debesel's
Į mėlynumą įsibrėdęs?

Į kur nuskriesi? Ar sugrįši — dainoje paleistas, —
Kaip paukščiai tėviškėn, ant mano rankų?
O, paukštį baltasai, jeigu paklysi erdvių begalybėj, —
Tava giesmė mane telanko!

3. Ar neš į vandenyną

Gyvate rangos upė
Į jūrą, vandenyną.
Išbrida į vandenį —
Teatgavina — — —

Ar neš mane pagavus upė
Į toli vandenyną? —
Gal susimąstymo tyloj
Kaip aš, ir ji nežino?

4. Mes paklūsūs

Ar įžvelgsim, ar įspėsim mes
Dievo slypinčias gelmes?
Jos taip tamsios kaip naktis:
Kas jų paslaptį išvys?

Tik viena žvaigždė šviesi
Veda pro šešėlius mus
Į palaimintus namus —
Mes paklūsūs jai visi.

5. Pro rūką žiūrau

Laukai plačiai nutįsta.
Rugiai, kviečiai it miras.
Į didelę buities menkystą
Pro laiko miglą žiūrau.

Cia viskas greitai vysta —
Sugrius ir javo mūras — —
Pro rūką ryto skystą
Aš į pasaulį žiūrau.

6. Tave myliu, Baltija!

O jūra, jūra mėlynake,
Kokia tu didelė, graži!
Vai, kas tavon sapnų pakrantėn
Mane galėtų sugrąžinti?

Aš prie tavęs, į smilgtį baltą įsiglaudęs,
Praleidau daug naktų, dienų — —
Pamiršti negaliu. Sapnuoju.
It numylėtinį menū.

Nekarta gintarą pakrantėj
Rinkau ištekėta iš gelmių — —
Ligi mirties tave mylėsiu, jūra,
Jausmu šventu, ramiu!

PUTINO SESU PASAKOJA APIE BROLĮ

Rašo M. Mykloitytė - Slavėnienė

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Iš bažnyčios grįžome jau su dauguma savo giminių: mamos du broliai Garbai (vienas iš Daukšų, kitas iš Amalviškių), sesuo Gumauskienė (Igliaukos parapijos) su šeimomis. Ilgai nereikėjo laukti iki susirinko ir kiti prašytieji svečiai, kaimynai. Mūsų gana erdvioje seklyčioje, mama vos tegalėjo juos sutalpinti, susodinti prie stalų, — taip gausiai apkrautų visokiaisiais valgiais, kaip kad aš dar niekad nebuvau mačiusi.

Jaunesnieji viduje nerimo. Pasistiprinę, užvalgę, užgėrę, kilo nuo stalų ir skirstėsi į kiemą ar sodelį, kur viliojo puiki besibaigiančio birželio vėlyva popietė. Lauke jaunimas laisviau jautėsi, laisviau juokavo, nevaržomi vyresniųjų. Kiek atsimenu, Vincentas taip pat daugiau laikėsi jaunesniųjų artumos. Jis su svečiais buvo linksmas, stengėsi su jaunimu pa juokauti, o su senesniais — rimtai pasikalbėti. Daug fotografavo. Todėl vis bėgo tai šen, tai ten — tai paieškodamas gražesnes dekoracijas, tai labiau apšviestas vietelės — vis su patarimais kaip sustoti, į kur žvelgti. Tai kėlė gerą nuotaiką, ypač merginų — jos vis juokėsi, vis kikenė... O jų buvo tikrai nemažai. Vien tik pusseserių devynios ar dešimt: trys ar keturios Gumauskaitės (ma mos sesers), keturios Garbutės (mamos brolių dukterys), mudvi su Elzyte...

Visi giminės labai norėjo, kad ir juos mūsų kunigas kada aplankytu, kad ir pas juos bent kiek paviečėtu. Bet jis visais teisinosis, jog turis tuoj išvažiuoti į Kauną, ten esą nemaža reikalų ryšium su numatytu darbu universitete, su apsigyvenimo vietos susiradimu ir kit. Bene dėdė Jurgis iš Amalviškių

nedrąsiai pasiteiravo, "kodėl kunigėlis paskirtas į Kauną, taip toli... Ar negeriau būtų buvę, kad būtų gavęs kur nors vietą rimesnėję parapijoj?..."

Dėdė Jurgis buvo gerokai išlavėjęs, platesnės, ne vidutinio kaimo žmogus, orientacijos, todėl Putinas nejuočiom įsileido į gilesnį su juo pokalbį, kurio ir kiti svečiai bei tėvai atidžiai klausėsi. O ir aš, mažai kur nuleidama nuo brolio, klausiausi ir suvokiau to pasikalbėjimo maždaug tokį turinį: kol Vilnius okupuotas, Kaunas yra laikinoji Lietuvos sostinė. Joje kuriamos visos svarbiausios įstaigos — taip valdžios, taip švietimo. Kiekvienas kultūringas kraštas turi savo universitetus. Toks Lietuvos universitetas dabar pradeda veikti Kaune. Jam labai reikalingi savo lietuviai profesoriai. Į profesorių vietas kviečiami ir kiti lietuviai, turintieji reikalingą mokslo pažymėjimą. Universitete profesoriai gali ir kunigai. Jeigu lietuviai neužimtų tų vietų, į jas turėtų priimti svetimtaučius...

Rytojaus diena, kai jau visi svečiai buvo išvažinėję namo, o Vincentą tėtė vėl buvo išvežęs į Gudelių bažnyčią atlaikyti Mišių, mudvi su mama uoliai darbavomės, beatstatinėdamos vakarykščio baliaus padarytą netvarką. Tempėm iš seklyčios nereikalingus stalus, šlavėm visą namą, skirstėm likusį maistą, — ką tuojau duoti šeimynai valgyti, o ką dar galima sukrauti į spintas. Didžiama apsitvarkę, susisėdome seklyčioje prie stalo palėšėti. Moteriškai "aptarėme" beveik visus mūsų vakarykščius svečius, ypač giminės iš toliau, su kuriais rečiau tenka susitikti.

Bet mama, visiškai nelinkusi į kitu apkal-

binėjimus, kiek patylėjusi, pradėjo:

— Vis tas versitetas ir versitetas... — Jos balse didelis nusivylimas. — O man atrodo, kad daug geriau būtų kur prie paraplojos, gal kur arčiau nei tas Kaunas. Galėtum dažniau pasimatyti... Kas tas proprosorius? Ar tai versiteto tikybos mokytojas? — Mama norėjo tuos "painius" klausimus su manim pagvil-denti, o aš, tada baigus tik Gudelių pradinę mokyklą, tiek ir teismaniau...

Pilotiškių kaimo žmonės, prie progos, vis prisimindavo buvusį "didelį balių" pas Mykolaičius, pakalbėdavo apie jų sugrįžusį kunigą, kaip jis mokslė aukštai iškilęs...

Vieną kartą mama man pasakojo apie tokį "kūmučių" pasikalbėjimą:

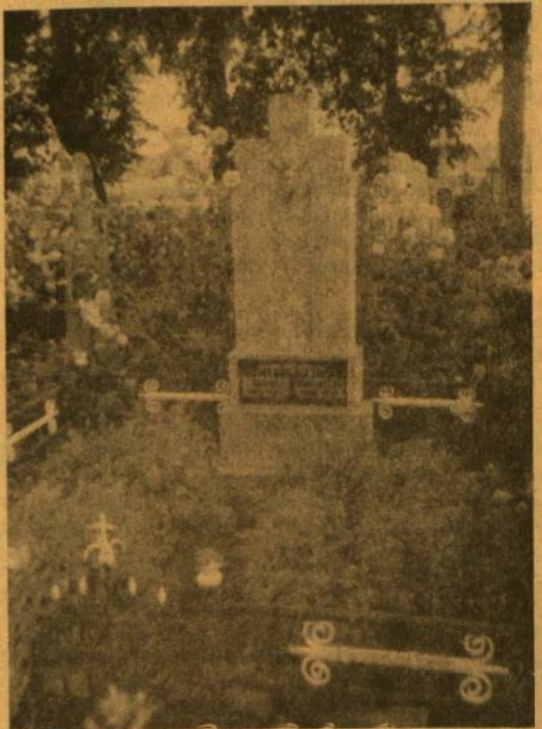
— Na, o kaip dabar tas jų kunigas? — klausia kaimynė, nebuvusi sutiktuvėse, buvusiąja, — ar jau pakalbėti jis moka? — (prisiminusi teaugantį tylų, nedrąsų berniuką). — Moka, moka! — atkirto užklaustoji. — Jau ir padainuoti moka, ne tik pakalbėti!

Amžinoji tėviškėlė

Tirštai priaugusiuose įvairiausių lapuočių medžių Gudelių parapijos kapuose, kiek į pietinį — vakarinį pakraštį, nuošali vietelė, pasirinkta Mykolaičių iš Pilotiškių kaimo amžinąja, kuklia tėviškėle, mažąja sodybėle. Būtu sunku susekti pirmuosius pėdsakus, kuris iš šios šeimos ar giminės į čia atkeliavo pirmuoju. Tačiau mums, beaugantiems Mykolaičių vaikams, buvo žinoma, kad į šią vietelę, prie gerokai į vakarus iš šaknų pasiviršio beržo, juoduose karstuose, lydimi sidabrinio kryžiaus, juodų vėliavų ir gaudžių giesmių, yra atkeliavę mūsų seneliai — pirmiausia tėtės mamytė, paskui tėtės tėvelis ir daug vėliau, mums visiems jau užaugus, senelio antroji žmona, tėtės pamotė, o mūsų močiutė — Ieva Venčūtė iš Asiūklių kaimo. Tai ji buvo šeiminingė besimokančių Marijampolės gimnazijoj mūsų vyriausiojo brolio Vin-

cento (vėliau Putino), Vinco Mašalaičio (irgi iš Pilotiškių km.), Vinco Smulkščio (vėliau Papanio) ir Antano Steponaičio. Išskyrus V. Mašalaitį, kitus tris gimnazistus (V. Mykolaitį, V. Smulkštį ir A. Steponaitį) rišo giminytės, nors ir ne kraujo, ryšys, nes mūsų močiutė, Steponaitienė ir Smulkštienė buvo tarpusavy tikros seserys, o visi tie trys "pusbroliai", vėliau tapo kunigais. Taigi, ir šioje amžinojoje tėviškėleje besišilinti mūsų močiutė mėgdavo mums pasakoti apie savo garbingąją giminę ir apie anuos "gerus laikus" Marijampolėje.

Tiesa, dar prieš mūsų močiutės mirtį, jau buvo palaidoti ten mūsų mažutėlis broliukas Juozukas, vienerių metelių amžiaus, gimęs pirmuoju po Vincento, ir sesutė Onutė, šešiolikametė, gražiausioji iš mūsų trijų Mykolai-

Juozo ir Magdalenos Mykolaičių kapai ir paminklas Gudelių kapinėse.

tyčių: juodaplaukė, balto pailgo veidelio, mėlynakė (kaip ir mes visi), labiausia panaši į Putiną, mirusi kaip minėjau, pirmojo Pasaulinio karo metu. Onutės mirtis mūsų visų širdis ilgai slėgė dideliu skausmu, o ką jau bekalbėti apie mamą! Todėl mudvi su mama dažnai lankydavome šią tyliąją sodybėlę, — dažniausiai sekmadieniais, grįždamos po pamaldų namo, nes kapiai buvo pakeliui. Reikėdavo pasukti kapų link, dar visai nepriejus didžiulio, storo, galingo ažuolo, tvirtai išgyvenusio nuo neatmenamų laikų rytinėje nuo bažnyčios pusėj. Ties juo užsibaigia klebonijos žemės riba ir tiesiasi kelias nuo Pilotiškių. Šiuo keliu mes atvykdavome į Gudelius.

Onutės kapą mudvi su mama stengėmės per ilgą eilę metų išlaikyti geroje priežiūroje: vis jį atnaujindavome, ankstyvais pavasariais apsodindavome našlūtėmis, žiemkentučiais, saulutėmis; vasariop atnešdavome mamos miliausių gėlių, vadinamų "nekaltybėmis" — švelniais, puriais, baltutėliais žiedeliais. Aptaisę kapą ir pasimeldę prie jo, apėdavome visus kapus, apžiūrėdavome paminklus, antkapius, vis pasvarstydamos, kokį mūsų giminės kapams aptverti reiktu pasirinkti darželį, kokį paminklą pastatyti.

— Darželį reikia daryti didelį, — kalbėdavome mama, — kad jame ir mums būtų užtek-tinai vietos...

Niekad mama nepamiršdavo sustoti prie kapo Gudelių parapijos klebono, rodos pavardė Kuraičio, kuris savo rankomis buvo pakrikštijęs Vincentą, Onutę ir gal kitus vyresniuosius. Klebono kapas buvo prie didžiojo tako, gale kapo stovėjo aukštas, tvirtas medžio, paprastas kryžius. Apėję kapus, dar kartą pasukdavome prie mūsų šeimos kapų, dar pasimėsdavome, lyg atsiveikindamos. Išėjus už kapų vartų, mama mėgdavo dar stabtelėti, pasidairyti po aplinką. Nuo kapų tiesiai į pietus buvo aiškiai matoma, gal vos už pusės kilometro, Vilkutačių graži sodyba.

(Nukelta į 4 psl.)

Putino sesuo pasakoja apie brolių

(Atkelta iš 3 psl.)

— Kažin, ar teisėjai bus jau parvažiuavę? — kartais susidomėdavo mama, žiūrėdama link Vilkutaičių trobų.

Juozas Vilkutaitis buvo teisėju Prienuose, ten gyveno su šeima. Į savo ūkį prie pat Gudelių parvažiuodavo tik vasaros atostogų metu. Literatūros istorijoje, rodos, dar galutinai nėra išaiškinta, kuris iš brolių Vilkutaičių yra komedijos "Amerika pirtyje" autorius — Juozas ar Antanas. Putinas, atsiliepdamas į mudviejų su vyru užklausimą dėl "Amerika pirtyje" autorystės, 1960.IV.10 laiške taip atsako: "Amerikos pirtyje" autorius vis dėlto bus buvęs ne Juozas, bet Antanas Vilkutaitis. Taip tvirtina visi mūsų senosios kartos žmonės, patys pažinęs Antaną Vilkutaitį. Atsimenu, kad sykį kažkokių sukaktuvių proga Kaune teatre statė "Amerika pirtyje", tai Juozas V. taip pat reikė pretenzijų į autorystę ir pats buvo teatre. Bet niekas iš to neišėjo."

Tėvo mirtis

Kapų primirštą "tėviškėlė" vėl skaudžiai patraukė mus į save, kai 1935 metais gruodžio 27 dieną staiga mirė mūsų tėtis. Ši tėvelio mirtis ypatingai skaudžiu netikėtu smūgiu užgavo mane.

Brolio Putino leidžiama į mokslą, jau nuo 1925 metų, patogiai ir vis kuo aprūpinta, gyvenau Kaune. Tačiau artinantis kiekvienom didesnėm šventėm — Kalėdom, Velykom — tėveliai laiškais kviesdavo mus su Putinu parvažiuoti namo, kartu praleisti šventes. Ma ma ypatingai mudviejų pasilgstanti. Vincetas, visą savo amžių būdamas ne per stipriausios sveikatos, nesiryždavo į tolimesnę kelionę, ypač žiemos metu. Greitai pavargdavo, greit nušaldavo, pradėdavo jį kamuoti sunkus, sausas kosulys. Į tėvų kvietimą parvažiuoti, jis visada pasisūsdavo atsiprašymo pasiteisinanti laiška. Bet ir vasaros atostogų metu Putinas būdavo tėviškėje labai retas svečias. Aš gi beveik kiekvienas ilgesnes, net ir Kalėdų, atostogas, nepaisydama kartais net ir labai didelių šalčių, praleisdavau savo gimtinėje pastogėje — su tėveliais, su tėviškėje tebegyvenančiais broliais.

Žiemos metu iš Kauno pasiekti mūsų tėviškę tikrai būdavo nelengva. Iš Kauno važiuodavau namo arba per Prienus, arba per Marijampolę. Prienus pasiekti tegalėdavau tik autobusu, o Marijampolę — ir autobusu, ir traukiniu, kuris, iki įvedė automatrą, eiddavo tik vieną kartą per visą dieną. Aš labiau mėgdavau važiuoti traukiniu, nes nuo ilgesnės kelionės autobusu susirgėdavau "jūros liga". Bet vis dėlto, nežūrint kelionės nemalonų pasekmių, dažniausiai pasirinkdavau trumpesnę kelią per Prienus ir tėveliams pranečdavau laišku — tą ir tą dieną atvažiuoti manęs pasitikti. Atvykusi į Prienus, autobusų stoty visada rasdavau tėtį jau belaukiantį. Jis atvažiuodavo gana anksti, kad sušpėtų apsipirkti krautuose, o kad ir sarkutai

turėtų pakankamai laiko gerai pailsėti. Po džiaugsmingo pasisveikinimo, atsigaivinę idėta skania užkanda ir išgėrę stoties bufete karštos arbatos, skubėdavome iš Prienu išvažiuoti, kad dar prieš tamsą pasiektume namus.

Susėdę į roges greta vienas kito, apsikamšydavome kojas šiltom gūniom ir patraukdavom pro Goldbergo alaus fabriku tiesiai plentu Balbieriškio link, bet tuojau pasukdavom į vakarus ir įnirdavom į didžiulį Prienu šilą. Šis šilas sudarydavo beveik vieną trečdajį viso kelio ligi namu. O kaip smagu, šilta ir gražu tame šile! Rogutės, rodos, pačios bėga lengvu baltu keliu. Po miestiškos tvankios ankštumos, kaip čia erdvu, kaip nuo stabu tame baltaja pasaka virtusiam šile! Koks nepaprastas Didžiojo Genijaus rankos sukurtas grožis! Pušys nuostabiai vienodo ūgio. Visos vienodai lieknos. Visos vienodais vainikšakiais, ant kurių aukštai iškėlė laiko baltą sniegą. Mes važiuojame, kaip per kokios paslaptingos pilies nuostabu parką, tarsi pilną barokinio stiliaus kolonų.

Kur-ne-kur po sniegu pūpsą kadugiai — kaip kokie fantastiški, įvairiausių formų, minkšta-suoliai, apraukti baltutėliu, minkštutėliu baltu pliušu. Dar nespėjai atsigerėti ta visa šilne žemiška nuostaba, — o štai jau ir Vartų kaimas. Laimė, kad jį pervaziavus — dar šilo tąsa, nors jau ir nedidelė. Iš šios išvažiuavus, dažnai patraukia šaltas laukų vėjas. Tėtis paragina sarčius, kad greičiau nešų, kad greičiau priliektume kelią per Budnikų kaimą į kitą šilą prieglobstį — į tankią Ivoniškio girią. Šis kelias kaip tik veda per Gudaičių lauką, pro patį jų trobas. Į čia prieš daugelį metų atėjo marčia mūsų vyresnioji sesuo Elzbytė. Stabtelime pas juos — tik neilgam. Būtų blogai, jeigu tamsa mudu su tete užkluptų dar Ivoniškio girioj. Per ją rogių kelio kai ir nėra. Jei kartais būna kokios silpnos vėžiukės — tai ir viskas. Važiuoti reikia sukinėjantis, kraipantis tarp įvairių krūmų, krūmokšnių, taikstantis neužkliūti už didelių medžių. Dieną tai nesunku, bet kas būtų užkritus tamsai.

Tėtė visur rūpestingas, punktualus, sugebąs gerai išbalansuoti laiką. Jeigu smagus rogių kelias, visada būva patenkintas, gerai nusiteikęs, kažkoks vidinis džiaugsmas atspindi jo veide. Jo sarčiai, visada gerai prižiūrimi, visada bėga ristute, jeigu žiemos kelias geras — sniego ne per daug ar ne per mažai. Tada, rodos taip važiuotum ir važiuotum, ypač per šilą, apsaugotoms nuo žemiškų vėjų. Bet arkliais vis taip nešant ilgesnį kelią, tėtė truktelia vadeles. duodamas sarčiams suprasti, kad gali eiti ir žingsniu, kad visą kelią bėgdami per daug neapsiltų. Rogėms pamaži šliaužiant, pušys ir kadugiai, tarsi, dar arčiau prie mūsų selina ir tampa dar nuostabesni savo žemišku grožiu. Ne kartą pastebėjau, kad ir tėtė tas grožis suvokiškai paveikia. Štai jis šmaikstelia botagu kokią labiau sniegu apkrautą šaką — ir baltas confeti pasipila aplink. (Bus daugiau)

Martynas Gramontas

Medžio raižinys

Ateities pasaulio beletristika

(Atkelta iš 3 psl.)

pastovumą, taiką, tvarką, tobulumą, protą ir laimę. Pasakotojas D-503, palaipsniui įsitikina, kad yra priešingu jėgų valstybėje ir jame pačiame. Jos vadinamos M-EFI, jose įsikūnija chaosas, smurtas, maištas ir energija. Romano pabaigoje Geradaris numalšina revoliuciją, panaudodamas lobotomiją (išėmimą tam tikros smegenų dalies), kuri perkeičia visus Numerius, įskaitant ir patį D-503, kurio baigiamieji žodžiai yra: "Protas turi laimėti". "Mes" yra tipinga distopija, kurios moderni forma dramatiuoja utopiją, mus bauginama savo tobulumu. Šis romanas niekad nebuvo atspausdintas Rusijoje ir iki pastarųjų laikų mažai žinomas Vakaruose. To nepaisant, "Mes" tapo svarbiausiu šaltiniu potvyniui priešutopinių raštų, įskaitant ir Aldous Huxley "Narsus naujas pasaulis" (1932), Ayn Rand'o "Himnas" (1937), George Orwell'o "1984" (1949) ir Kurt Vonnegut'o "Piano skambintojas" (1952).

Tuo gi tarpu Sovietijoje ateities vaizdavimo beletristika paliko, su mažom išimtim, esmingai utopinė ir oficiali literatūros forma. Idomi išimtis yra V. Majakovskio pjesė "Blake" (1928), pa juokianti komunistinio pasaulio tobulos ateities nevašingumą.

1939 m. Sovietijoje buvo praves-tas kolektyvinės ateities vaizdavimo vėjus. Viena jo išdava buvo savotiška kolektyvinė ateities vaizdavimo beletristika, kurioje rašytojai ir skaitytojai buvo iš anksto susitarę dėl to, kas gali žmogui nutikti. Tuo būdu Sovietijos ateities vaizdavimo rašytojams, priešingai vakariečiams, nereikia kurti ištiso pasaulio kiekvieną kartą, kai jie rašo apie ateitį, ir nereikia dėti daug pastangų, mėginant įtikinti skaitytojus jos galimumu. Iš kitos pusės, jų laisvė spėlioti labai ribota. Todėl turime romanus, kurie stengiasi būti utopiški, tačiau juose vyrauja antiutopiškumas. Geru tokio romano pavyzdžiu yra Ivano Efremovo "Andromeda" (1959), kur vaizduojama ateitis, kurioje kiekvienas vyras ir moteris kartu yra menininkas ir mokslininkas, ir kuri ritaliojasi į vis dar tobulesnę ateitį, kada jausmai, sataurėje proto visuomenės poveikyje, pavaduoja prota kaip valdanti principa.

Nudien Amerikos ir Sovietijos ateities vaizdavimo beletristika sudaro beveik tobulą ir labai reikšmingą kontrastą. Tuo tarpu kai Sovietijoje ateities vaizdavimo beletristika yra oficiali literatūros forma, JAV ji laikoma antrarušė, juokinga ir mažai gerbtina. Tuo tarpu kai Sovietijoje ji yra kolektyvinė beletristi-

ka, sutartinai ribota daugelio draudimų utopija (komunizmas negali būti vaizduojamas pralaimis), JAV giriamas įvairumas ir reikalaujama juo daugiau netikėtumų, pokštų ir naujovių. Tuo tarpu kai Sovietijoje ateities vaizdavimo beletristika beveik visad laiko mokslą dideliu žmonių pažangos pagelbininku, JAV daug ateities romanų mokslą laiko nei kinančia jėga, gaminančia robotus bei išsigimėlius, ar vedančia į visuotinę katastrofą. Tuo tarpu kai Sovietijoje į ateitį žiūrima beveik visad optimistiškai, matant pasaulį apgyventą didvyrių, veldamą meilės ir tolydžio tobulėjantį, vyraujanti amerikiečių pažiūra yra giliai pesimistinė, dažnai matanti ateitį, perpildytą sunkiausių dabarties problemų ir naujų baisenybių.

Idomu pastebėti, kad Kinijoje, kuri beveik išimtinai atsidėjusi ateitį gyvendinti dabartyje, beveik nėra ateitį vaizduojančios beletristikos. Prof. Franklino mano, kad taip esą gal todėl, kad kinai pasižymi labai konservatyviu mintijimu. Tai atspindi netgi ir Mao Tse-tungo revoliuciniam mintijime. Vakaruose ir Sovietijoje visos utopinės vizijos, netgi antiutopinės, ką nors pasi-savina iš idealinės būklės, esančios kažkur kitur. Tačiau Kinijoje idealinę būklę sudaro visa eilė santykių, paveldimų kaip dabarties galimybė.

Jeigu yra ateitis, galima drąsiai sakyti, kad visas gyvenimas neišvengiamai taps ateities vizijų išdava. Kadangi dabartis vis labiau ir labiau virsta ateities išdava ir santykiavimas tarp žmonių vis didėja, trys didieji ateities numatymo stiliai: sovietinis utopiškumas, amerikietinis spėliojimas ir kiniškas formalinis konservatiškumas — bus kombinuojami įvairiausiai galimais būdais. Ateities vizijos, labiau už praeities vizijas, tada taps vitališ kiausiomis pasaulio kultūros dalimis.

Prof. Franklino netgi tvirtina, kad tada ateities vizijos busiančios svarbesnės už dabarties vizijas. Rašytojas, rašas apie ateitį, pasitarnauja savo paties laukui; rašas gi apie dabartį — pasitarnaus ateintantiems laikams. Tuo būdu pranašas yra dabarties žmogus, o įvykius užrašas sekretorius — ateities žmogus. Rašytojas, vaizduojas ateitį, yra mūsų pranašas, tuo tarpu tie, kurie studijuoja ateitį: ekonomistai, sociologai, politikai, astronomai — yra tie, kurie jį aprūpina žalia medžiaga.

KULTŪRINĖ KRONIKA

• A. Smetonos rečitalis Kalifornijoje. Los Angeles ir apylinkių lietuviai susidomėję laukia atvykstant A. Smetonos, jauno gabaus pianisto, kurio rečitaliui ruošti, Giedros Gudauskienės pastangomis, sudarytas specialus komitetas. Rečitalis įvyks 1967 m. rugpjūčio 27 d., sekmadienį, 7 v. 30 min. vakare. Parinkta įdomi salė — 1210-4 - Street, Santa Monica, Calif. A. Smetona, muzikinį išsilavinimą gavęs Clevelande, Ohio, ir New Yorke, kaip stipendiatas, laimėjęs Fullbraito ir Rockefellerio atžymėjimus bei paramą, yra lavinęs taip pat Europoje bei sėkmingai koncertavęs įvairiuose miestuose. Spaudos atsiliepimai šilti ir labai padrašina. Londono spauda dar šiais metais pažymėjo A. Smetonos "strong rhythmic sense" ir pu-

Pianistas Ant. Smetona

kią jo "keyboard technique". Losangeliečiai laukia šio koncerto, kaip didelės meninės puotos.

Rengėjų komitetą sudaro: prof. dr. E. Tumienė, J. Činga, E. Kulikauskas, A. Latvėnas, G. Raibienė, A. Markevičius, M. Lemberienė, E. Gedgaudienė.

• Dr. Arūnas Lilevičius rugpj. 17 d. išvyko į Daniją, kur pakviestas metams universitete dėstyti matematiką. Pakeliumi sutos Vokietijoje ir dalyvaus lietuvių studijų savitėje bei tarpt. matematikų suvažiavime, kur skaitys paskaitą.

• Bronys Raila ruošia spaudai antrą dalį knygos "Barbaras rėkia".

• Jonas Karvelis susirašinėja su rašytojais, planuodamas išleisti jų plokštelę.

DEKORAVIMAS

IS VIDAUS IR IS LAUKO
Kilimai ir apmušti baldai valomi.
J. RUDIS. Tel. Cliffside 4-1050

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki anketadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakarais pirmadienio 7 val. vakaro.
7159 South Maplewood Avenue
Chicago Illinois 60629

VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg PM
Telef. HEMlock 4-2413

APDRAUDŲ AGENTORA

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir bizno Patogios išmokėjimo sąlygos
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

ISVALOME KANALIZ. ŠULINI (CATCH BASIN) — \$4.00

Perstatymas ir patalpinimas. Visokios rūšies patalpinimai. Priėmė darbininkai, dirba 24 valandas. Darbas garantuotas. Modernūs įrankiai.
3021 W. 63rd St. — 2959 W. Wilson
TEL. — 583-7085

RINOS IR NUTĖKAMIEJŲ VAMZDŽIAI

Ekspertiniai užduotiniai nauji ir tai bome senus. Pilnai apdiranda. Darbas garantuotas.

A. ABALL ROOFING CO.
LA 1-6047 arba RO 2-8775

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarptautinių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų. Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi užtikrinti finansininkai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią į virš \$84.000.000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlimas išpuoštą pirmą įstaigos būstinę. Laimės šaltinė! — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1.200.000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veikia duodamas organizacijų su-

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
10. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
12. U. S. Postal Stamp Machine
12. Service
13. We sell Travelers Checks
14. Save by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers.
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

4³/₄%
METAMS

VISUOSE
TAUPYMO
SKYRIUOSE

Federalinės įvairausybės apdraudus įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki \$15,000.00

sirinkimams. Susirinkusieji veitui jame teikiame kava. Šis kambarys yra išpuoštą dideliais Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikus. Mūsų taupymo ir skolinimo skyrius turi specialų skyrį, kuriame mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje vaikams mokami patys aukščiausi dividendai. Tai 3% šimden mokslas kambariui nuo \$2.000 iki \$10.000.

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižūrėsite, kai sutapsysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus netaikoma sumaišyti su dabar garsinamu Certificate taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksimi
JOHN PAKEL, Sr., Prezident

PATOGIOS VALANDOS

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 1:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

Rusų rašytojas apie Sovietų melą

Rusas rašytojas Andrei A. Voznesenskis birž. 22 d. pasiuntė Maskvos "Pravdai" laišką, kurio ji neišspausdino. Tačiau laiško nuorašą pavyko iš Rusijos išgabenti į Paryžių ir į New Yorką. Jį išspausdino "New York Times" savo rugp. 11 d. numeryje. Savo laiške Voznesenskis rašo:

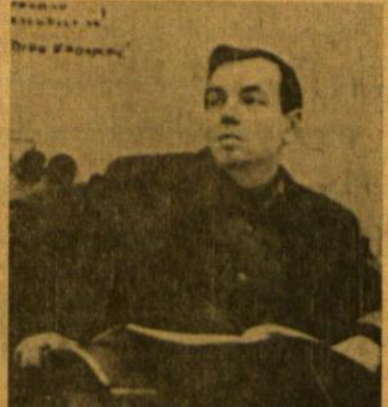
"Beveik savaitė laiko, kaip aš gyvenau šantažo, sąmyšio ir provokacijų atmosferoje. Birželio 16 d. aš gavau asmenišką mūsų Rašytojų sąjungos pranešimą, kad man nepatariama vykti į New Yorką ir ten menų festivalyje birž. 21 d. skaityti savo kūrinį. (Tai būtų buvęs vienintelis poezijos skaitymas visame festivalyje ir jis buvo skirtas Sovietų poetui). Aš perspėjau Rašytojų sąjungos vadovą apie pasekmes atsisakymo ten vykti: tas vakaras jau buvo garsinamas per 6 mėnesius iš anksto, plakatai išlipinti, bilietai išparduoti ir būtų pervėlu sudaryti kitą programą. Nežinrind, kad, mano įsitikinimu, mūsų sąjungos toks sprendimas buvo neišmintingas, aš išsiunčiau telegramą į JAV, kad negalėsiu nuvykti..."

Neužmirškime, kad iš pradžių (iki birž. 16 d.) visi buvo prielankūs mano vykimui, bet staiga pakeitė nuomonę. Kas labiausiai nepakenčiama, tai tas melas ir neturėjimas jokių skrupulų ryšium su tuo: aš čia dirbau, dalyvavau rašytojų sąjungos parengimuose, ėjau į teatrą, Novosti agentūrai prašant priimtinėjau užsienio rašytojus, o tuo tarpu sužinojau, kad per tris dienas Rašytojų sąjunga laikraštiniams tvirtino, kad aš sunkiai sergu. Suprantama, kad Rašytojų sąjungos vadovybė žinojo, ką kalbėti, bet kodėl gi bent manęs nepašalinavo, kad aš sergu?! Sunku ką idėtiškesnio įsivaizduoti. Tai pažėdimas elementariausio žmogaus vertingumo.

Aš esu Sovietų rašytojas, iš kūno ir kraujo, o ne kokia lėlė, tampoma už virvutės. Kodėl aš staiga turiu sužinoti iš užsienio skirtų radijo programų, kad "Sovietų vyriausybė leido Voznesenskui vykti į festivalį. Draudimas nuimtas ir jis gavo vizą. Būna tik apsirūpinti bilietu". Ir tuo pačiu momentu mūsų Rašytojų sąjunga man sako: "Tavo kelionės nebus. Atsakinėdami į paklausimus mes skelbiame, kad tu susirgai". Kitaip sakant — jie vienus melus pasakoja man, kitus melus — visam pasauliui. Į ką padėtį tai mane pastato. Ką gi aš turiu sakyti žmonėms? Kodėl gi visu tuo metu niekas iš Rašytojų sąjungos vadovybės nepasirūpino pašaukti manęs ir išaiškinti, kas dedasi, kokia oficiali mano ne-

vykimo priežastis? Kam jie tiesia vilnas ant visų akių, sakydami, kad aš susirgęs, kad aš pavėlavau įsigyti kelionės bilietą? Kodėl Sovietų poetą kompromituoti tūkstančių Sovietų poezijos mylėtojų akyse? Kam leisti manyti žmonėms, kad vis dėlto poezijos skaitymas gali įvykti? Kam vakaro organizuotojus įvelti į gilesnes išlaidas? Ir iš viso, kam sudaryti tą visą sąmyšį ryšium su mano kelione kritišku laiku, kai tokia tarptautinė padėtis!

Tai ne mano asmeniškasis reikalas, bet tai liečia Sovietų literatūros likimą, jos garbę ir prestižą pasaulyje. Kaip ilgai dar mes vis braidysime po tą purvą? Kaip ilgai mūsų Rašyto-

Andrei A. Voznesenskis

jų sąjunga dar naudos tokius metodus?

Tikrai sąjungos vadovai rašytojų nelaiko žmonėmis. Toksai melavimas, galvų drumstimas yra čia nuolatinė praktika. Taip jie elgiasi su daugeliu mano draugų. Mums skirtieji laišukai dažnai mūsų nepasiekia, o kartais atsakymai yra svetimųjų išsiunčiami mūsų vardu. Ko-

kie jie storžieviai ir chameleonai! Mus supa melas, melas, melas, grubumas ir melas. Man gėda būti nariu tos pačios draugijos, kaip šitie žmonės. Štai dėl ko aš rašau jūsų laikraščiui, kuris vadinasi "Tiesa".

Tame pat "New York Times" numeryje išspausdintas ir Voznesenskio eilėraštis, kurį jis paskaitė, nuvykęs į teatrą. Eilėraštyje išryškintos šios m'nys: — "Jie išrovė iš mūsų gėdos jausmą, kaip pašalinamas apendicitas... Mes pasmerkti būti begėdžiais. Gal mes nugalime mirtį, bet kas iš mūsų raudonuoja? Mes užmiršome, kaip tai daryti... Manau, kad Dievas davė mums ne akis ir ausis, o tas skruostų membranas, kaip sielos palytėjimo jausmą. Manieji skruostai rausta kaip pašėlė, tie du gėdos sąnariai, kurie nėra tik tam, kad būtų ką nusiskusti ar kam užkirsti".

Toliau jis pasakoja, kad jis rausta, matydamas, kaip kai kurie gyvena. "Melas yra parašytas ant tų riebiųjų veidų, kurie turėtų būti paslėpti kelnėse. Bet dar labiau turime susigėsti, kai krašto karaliai sustoja prieš nusimaudamas batą viešojoje sesijoje ir baimingai svarsto: 'Po velnių, atsimenu, kad vakar nu-ploviau vieną koją, bet kurią: dešinę ar kairę'".

Prisiminęs cenzūrą ir skandalingus melus, Voznesenskis kreipiasi į inteligentiją: "Jūs skaitote (revoliucijos ir laisvės skelbėją) Herzeną ir apnuoginate savo užpakalį botagui".

J. Pr.

• "Skautų sąjungos jubiliejus" — galutinai rengiama spaudai, paminėti 50 metų Skautų sąjungos jubiliejų. Bus nušviestas Lietuvos skautų sąjungos kelias per 50 metų. Išeis iš spaudos 1968 jubiliejiniais metais.

Brandžiai vasarai baigiantis.

Nuotr. Alg. Grigaičio

JAUNOSIOS GENERACIJOS PROBLEMAS

Tėvai, mokytojai, dvasininkai kuriems tenka susidurti su maištingos jauniosios generacijos problemomis, su nauda galėtų pasiskaityti naujai spaudos lentynose pasirodžiusią dr. Rudolph M. Wittenberg veikalą "The Troubled Generation" (išleido Association Press, New York, 19-67 m., 192 pusl. \$4.95).

Knygos autorius — psichoanalistas, turįs daugiau kaip 25 metų kliniko darbo patirtį, išėjęs aukštąsias studijas Berlyno ir New Yorko universitetuose. Jis yra dažnas konsultantas įvairiose socialinių darbų įstaigose, klinikose, mokyklose, kai kurį laiką dėstęs psichoterapiją.

Autoriaus pasirinktas metodas — įdomus. Vieton iš karto drėbtį savo patarimus, jis visų pirma duoda istorijas šešių tokių sumišusių jaunuolių, tai išvėlusiu į narkotikus, tai palinkusių į palaidas avantiūras, tai negerbian-

čių svetimos nuosavybės, tai parblokščių mažvertiškumo komplekso, tai savo valią sutarpinusių alkoholyje ir t. p.

Paskiau jis ieško šitokio nesubrendimo, asmenybių sužalojimo priežasčių. Vis turi prieš akis jaunus žmones. Pagaliau jis pateikia priemones, kaip būtų galima jiems padėti, su ilgamete psichanalisto ir psichiatro patirtimi.

Veikalas vertas platesnio dėmesio.

J. Pr.

• A. Vambutas parašė mitologinį veikalą - padavinį iš senovės lietuvių gyvenimo.

Highest Rates on Savings

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

4 3/4%

PER ANNUM, CURRENT RATE

PASSBOOK SAVINGS

Earnings are added and compounded four times a year. No time requirements. No minimum amount. Additional amounts can be deposited at any time in any amount.

5 1/4%

PER ANNUM

6 MONTH CERTIFICATES

Designed for savings investors who have large lump sums to invest. Issued in minimum amount of \$10,000.

INSURED SAFETY

Your savings are protected by our own exceptionally strong financial condition and by Insurance to \$15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a permanent agency of the U. S. Government. Safety for your savings is a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER \$116,000,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

A & P MECHANICS OPPORTUNITY

Enjoy small airline seniority with large airline pay scales and benefits. Our new expansion program includes improved working environment and facilities. All personnel receive complete initial training and annual refresher courses.

To arrange for transportation to interview contact:

Write, Wire Or Call Collect 317 241-8201
R. D. COLLINS AT

LAKE CENTRAL AIRLINES
Indianapolis, Indiana

KUO GERIAUSIAS LENKIŠKAS KUMPIŠ

tikras importuotas

kuris užsitarnavęs šio ženklo:

kokybės simbolio

Išnuomojami kambariai Pasaulinės Parodos lankytojams

MONTREALYJE

Netoli parodos. — Rezidenciniame rajone — Parking.
Kaina: vedusiai porai \$10. Kitiems šeimos nariams \$2.

V. MURASKAS, 6440 Chatelain Street, Montreal 36, CANADA
Telefonas — (514) 259-8725

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SA-TOM.

4 3/4%

5 1/4%

On savings accounts

on investment bonus

NUO SAUSIO MEN. 1 d., 1967

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

JOIN THE AVONDALE TEAM

Looking for a future in New Orleans?

It's here for you — at Avondale Shipyards.

Engineers and Draftsmen Structural, Piping Mechanical Material takeoff

Marine experience not required.

Excellent Company benefits.

Write today, enclosing resume to:

Personnel Manager
AVONDALE SHIPYARDS, INC.

P. O. Box 50280
New Orleans, Louisiana 70150

We are an equal opportunity employer

CIRCUIT TV • RADIO (LIETUVIAI)

PASIRINKIMAS SPALVUOTŲ AR PAPRASTŲ TELEVIZIJŲ • RADIJŲ • STEREO • ORO VESINTUVŲ • TAISYMAS

2412 WEST 71st ST. CHICAGO, ILL. 60629 TEL. 471-2446

LEO'S SINCLAIR SERVICE
5957 So. Western Ave.
LEONAS FRANCKUS, Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-ups ir Motorų Remontas
Kampas 58th Street
Telefonas — PROspect 8-9533

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgu metų patyrimas
Apraustas perkraustymais
VA 5-9209 Chicago, Ill.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Ar. hwy.
Chicago, Ill. 60632, Tel. VA 7-7000

MOVING A. VILIMA
Apraustas perkraustymais
Ivairių atstumo
3415 S. LITUANICA AVENUE
Tel. FRontier 6-1882

NAUJI LEIDINIAI

Antanas Vadopalas. VARDAI DUMBLYNAMS IR DURPY-NAMS. Išeido Lietuvių miškininkų s-ga išėjimoje. 1966 m. 80 psl. Kaina \$1.00. Tai lyg žodynėlis dumblynams, durpynams ir kitiems panašioms plotams pavadinti, duodant platesnius paaiškinimus, panaudojant Fraenkelio, Gailiaus ir kitus žodynus bei Lietuvių enciklopediją. Dabartinės lietuvių kalbos žodyna, Būgos raštus, eilę užsieniečių leidinių, Medžiaga iš pradžių buvo skirta "Girios Aidams", bet rašiniui išsiplėtus išleista atskiru leidiniu su Vinco Zemaičio įžanga. Randama daugelis naujūnų, mažiau vartojamų pavadinimų.

Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS. Juozo J. Bachuno leidinys, Toronto, 394 psl. Ši Mažosios Lietuvos patriarcho monografija duoda gausiai medžiagos apie jo gyvenimą, darbą ir likimo lemtes vargus. Tai ne sisteminė biografija, o rinkinys įvairių straipsnių, pasakymų, atsiminimų, net vietomis ir eilėraščių. Greit duosime šio veikalą platesnę recenziją.

Nijolė Jankutė. KAIP ALGIUKAS VEJO IESKOJO. Suredagavo ir išleido Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys Putnam, Conn. Iliustravo V. Varnanckaitė - Aleknančienė. 91 psl. Patrauklūs pasiskaitymai mūsų mažiesiems apie Alguką vėjo ieškotoją, apie driežo vestuves, pelytės kaspinėlių, Audrytės baloną, meškiuko meškeriojimą, margučius, triratuką, blynų karalių, cukruką, traukinuką. Parašyta gyvu stiliumi, daug mažuosius galinčių sudominti dialogų, meniškų kelių spalvų iliustracijų. Netrukus apie šį leidinį plačiau parašysime.

LIETUVIŲ DIENOS. Bern. Brazdžionio redaguojamas, A. Skirius leidžiamas žurnalas. Metams \$6.00. Adr.: 4364 Sunset Boulevard, Hollywood, Calif., 90029. Šis birželio mėn. numeris duoda viršelyje velionio Putino paveikslą ir skiria daug medžiagos jo atminimui pagerbti. Deda mi fragmentai iš jo atsiminimų knygos. Bern. Brazdžionis "Poeto agonijoje" aptaria sunkų poeto keliai okupacijoje, ypač išryškindamas Putino eilėraščių knygą "Rūsijos dienos", kur iškeliamas raudonojo okupanto žiauri priešpauža. Vedamajame sakoma tvirtas "ne!" dėl santykių su okupantu. Duodami anketos daiktai, apklausus naujai išrinktos Lietuvos b-nės tarybos narius (pasirako dr. S. Biežis, dr. A. Razma, kun. L. Jankus). P. V. Raulinaitis rašo apie tautos suver-

numą. Platį iliustruota lietuvių kultūrinio gyvenimo apžvalga.

Zigmantas L. Gedvilas. LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ LABDARIŲ SAJUNGA 1914-1965 M. Autorialius leidinys. 72 pusl. Pereitų metų pabaigoje 1965 m. data pasirodęs leidinys. Jo autorius ir leidėjas (dabar jau miręs) buvo ilgametis Labdarių s-gos veikėjas, sekretorius, direktorius. Tai konspektinis leidinys apie sėkmingą labdarių s-gos veiklą, surenkant medžiagą iš draugo, ir atskiru leidiniu apie šią instituciją, o taip pat iš savo patyrimo bei iš kito veikėjo — Ant. Bacevičiaus — pateiktų duomenų. Gausu iliustracijų.

SEJA. Tautinės, demokratinės minties žurnalas Nr. 7 (97). Leidžia Varpininkų leidinių fondas. Ived. komisija: Vyt. Bilduša, E. Boreiša, G. J. Lazauskas, met. \$5. Įžanginiu — J. Toljušio str. apie Jaunimo metus. J. Šalna ir P. Dirkis primena laisvės Lietuva siekusį dr. K. Grinių, A. Navickas — velionį arch. Vl. Švilpą, J. Kaunas ir M. Mackevičius — a.a. J. Bilduša, A. Ražas — apie gruodžio 17 d. perversmą; S. Paulauskas siūlo susivienijimų reformas — sujungti SLA su LR-KSA. Paminima R. Skipičio 80 m. sukaktis.

KIBIRKŠTELĖS. XXIV Immaculata stovyklos leidinys. Gyvai redaguojamas jaunų stovykautojų iliustruotas laikraštėlis. Pačios mergaitės pasakoja, kada jos bus tikrai laimingos, kokias jų akys ideali mergaitė — kukli, tvarkinga, maloni, patenkinta,

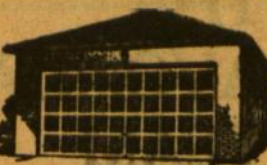
ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago.
Tel. Virginiai 7-7258 59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBŲ IR NAMŲ PATAISYMIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.

Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniai iki 3 val. p. p.

SIUVIMO MAŠINOS

BERNINA • NECCHI • ELNA • PFAFF • KENMORE
(Šveicarų, amerikiečių, italų, japonų, amerikiečių ir nuomojame prieinama kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąlyginas. Turime dalis, pataisymus, aptarnavimą, konsultacijas. Parduodame ir taisome ginklų sturblus.)
B. B. SEWING MACHINE CO.
4214 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-0044; 927-0045.
Vedėjas Arvydas M. Dikinis

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite pirkdami šia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. PK 6-8998

Mes mokame **4 3/4%** ant visų sutaupų per annum

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

ne problema kitiems, mandagi, mylinti Dievą, švelni; įjungti net ir stovykautojų juokai.

MUZIKOS ZINIOS. Nr. 1 (176). Leidžia ALRK Vargonininkų bei Lietuvių muzikų s-ga. Iš-eina 4 kartus per metus \$3.00 Red. ir adm. adr.: 209 Clark Pl., Elizabeth, N. J. 07206. Turimas gražus bendradarbių kadras. V. Mamaitis pagerbia prof. J. Zilevičiaus 75 m. amžiaus sukaktį; K. Trimakas, S.J. svarsto muzikos vietą Bažnyčioje ir mūsų turpe; J. Zilevičius mini 40 m. sukaktį nuo I liet. dainų šventės JAV-se; kun. Vl. Budreckis pateikia vertimą instrukcijos apie šv. muziką liturgijoje; informuoja — ma apie J. Zilevičiaus Liet. muzikologijos archyvą. Priedo duodamas Lietuvių muzikos vardyno 11 sąsiuvinys; tai lyg lietuvių muzikos enciklopedija, kurios dabar eina G raidė (baigiant J. Gvil-džiu).

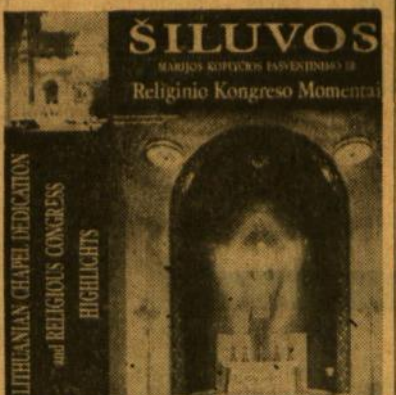
VILTIS. V. F. Bielajaus redaguojamas ir leidžiamas folkloro žurnalas anglų kalba. Metams \$3.50, adr.: P.O. Box 1226, Denver, Colo., 80201. Siame birž. - liepos numeryje amerikiečiai ir kiti tautų autoriai duoda straipsnius apie choreografiją, šokių programas prad. mokyklose, plačiai aprašomas sadutės šokis,

ST. ZABRODSKAS
MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remontą, perstatymą ir namų statybos darbus, cemento darbus elektros inžineriją ir kt. Išrūpina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ir remontavimui.

Visus darbus yra garantuotas ir apdraustas.
2040 West 52nd Street
Telef. — PR 8-7887
CHICAGO, ILLINOIS 60609

PATYS ĮSIGYKITE IR KITIEMS PASIDĖKITE SILUVOS PASIŲKIMO IR RELIGIJOS KONGRESO WASHINGTONĖ MUZIKOS PLOKŠTELĖ.

PASIKLAUSYKITE ISTORINIŲ IVYKIŲ:

J. Naujallio Milių, Dainavos ansamblio giedamų šventovėje,

Br. Budriūnų giesmės "Sveika, Marija", atliekamos sol. A. Pava-sario,

J. Štarkos kompozicijos "Tušti paliktieji namai", įdainuotos sol. R. Mastienės.

Br. Markaičio "Nenuženk nuo akmens, o Marija" giesmės, atlik-tos sol. Pr. Bičkienės.

T. Brazio dainos "Oi toli, toli", sudainuotos New Yorko Lietuvių vyrų choro, ir giesmių, giedamų tikstantinės minios.

Plokštelės kaina \$5.00; ji gaus-na pas lietuviškų plokštelių pla-tintojus arba pas leidėją: Siluva Record, 110 W. Lafayette Ave., Baltimore, Md. 21217.

duodant tam ir vaizdžius brėži-nius. Plati informacija apie žur-nalo bičiulių ir V. Bjelajaus tal-kinukų veiklą universitetuose, į-vairiuose miestuose.

RAUDONDVARIO PADAN-GEJ. Nekaltai Pradėtosios Mari-jos seserų bendrabučio leidinys 1966-1967. Daili mozaika iš va-dovaujančių seselių ir pačių mer-gaičių rašinių, turinčių gražios pedagoginės vertės. Mergaičių už-griebiami net ir gilesni klausimai, kaip pvz. Mintys apie lietu-vių chartą, Naujoji liturgija ir mes.

THE BALTIC STATES. Išei-do Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, Illinois Division, 1967 m. 12 psl. Latvių V. Korsts ir L. Streips paruoštas leidinys, išryškinant Baltijos valstybių teises į laisvę ir iškeliant įžymius šios teisės rėmėjus.

You'll leave your heart at the **DIAMOND HEAD** RESTAURANT AND LOUNGE

Kartą įžengus vidun, jūsų širdys nuskradins jus į niekad nepamirštamą tropikinį Pietų Pacifiko grožį. Pasidžiaukite puikiais tropikiniais ar amerikoniškais kultūriniais gaminiiais, atviliu patar-navimu ir elegantišku patogumu.

SOTŲ UŽKANDŽIAI

Sarah Mitchell Hostess
ON SOUTHWEST HWY. JUST WEST OF THE MEDIE, 79th STREET INTERSECTION
for reservations call 925-1678

Private Rooms for Group Parties and Couples

EXPO 67 NAKVYNĖS

Rezidenciniame Montreale rajone, prie Decarie Expressway, 15 min. nuo Expo, atskiri kambariai vien Expo svečiams rezervuotame bute. Kambaris vienam \$6, dviems \$10 ir sekantiems asmenims po \$2. Taip pat geros sąlygos norintiems paatostogauti moderniškame vasarnamyje Laurentian kalnuose.

P. Rudinskis, 2415 Park Row East, N.D.G., Montreal 28, Que., Canada, tel. 1-514-482-4094.

Expo 67 Rudens Sezonui KAMBARIAI PAPIGINTOM KAINOM

Rezidenciniame Montreale rajone, prie didžiųjų susisiekimo linijų, neti Expo, atskiri kambariai su užraktais vien Expo svečiams rezervuotame bute. Informacija siunčiama nemokamai.

Kainos: vienam asmeniui \$5.00, sekantiems po \$2.00
P. RUDINSKAS, 2415 Park Row East, Montreal 28, Quebec, Canada — Telef. 514-482-4094

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Grilbauskas Executive Secretary

4 3/4% ON INVESTMENTS Units of \$100.00 Dividend Checks Mailed Quarterly

5% ON BONUS SAVINGS Units of \$1,000.00 For 3 Years Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

LIETUVISKA VALGYKLA GRAŽIAUSIAS LIETUVISKAS RESTORANAS, KURIAME GAMINAMI LIETUVISKI VALGIAI.

Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

LIETUVI, ATOSTOGAUK SMAGIAI!

Pigu. Svaru. Seimoms ir pavieniams. 200 pėdų nuo Atlanto. Atsilankę nesigailėsite.

Florida Surfside resortas. Pompano Beach, 710 South Ocean Blvd. (A-1-A).

Kviečia: sav. E. RUDAITIS ir K. JUŠKENAS
Tel.: Chicago LA 3-9219. Florida: Area code 305-942-2400

METROPOLIS-RESTORANAS
6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnielsas ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukiuj nuotaikoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavai-gyti ir atsigalvinti.

Atdara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlomos. Šeštad. ir sekmad. nuo 12 val. d. iki vėlomos. Visi prašomi atsilankyti.

Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų maldų, elek-trinių krosnių, radijo ir tele-vizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą ir ketvir. 9-9 val., antr. treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietu

FOTOGRAFAS ŽAVIOMS NUOTAKOMS

THE Paul STUDIO home of MODERN photography

Gowns by Martha

PORTRAITS • CANDIDS
3213 South Morgan St. YA 7-5858

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami kasdien ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. ... Trečiad. uždaryta

PAPUŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIMĖ PAGAMINTI PAVASARIO SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokadės, "boucle's" ir "fiberglass"

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltais ir kostiumams siuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737
Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta
Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's alkštėje.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

"VYRAS IR MOTERIS"

Filmo kilmė ir vardas per-
dėm sugestyvūs — prancūziš-
ki. Bet, neapsigaukime, šis ek-
rano kūrinys tikrai yra puikus,
iškalbus ir įtikinantis. Tai tik
įrodymas, kad reiklaus režisie-
rius rankose net ir paprasta gy-
venimo istorija gali įgyti kitas
dimensijas ir džiuginti žiūrovą,
išsiveržiant iš skubotai pastaty-
tų, dažnai banalių ir net amora-
lių situacijų. Filmo režisierius
— Claude Lelouch parodė ir sa-
vajį išradimą, ir skonį, ir
kas svarbiausia, saiką. Scenari-
jus gana paprastas, du neblogi
aktoriai — Anouk Aimée ir Jean
Louis Trintignant ir viena klaus-
sytoja tuoj pagaunanti pagrindi-
nė melodija. Šią medžiagą turė-
damas, režisierius pateikė visiškai
išbaigtą meninį ekrano kū-
rinį.

"Vyro ir moters" turinį būtų
galima atpasakoti labai trumpai.
Tai paprastutė, beveik eilinė
istorija, bet nepaprastai gražiai
atpasakota filmo juostoje, daž-
nai panaudojant impresionistinius
sugrįžimus (flashbacks) į
praeitį ir juos sklandžiai rišant
su dabartine situacija. Vyras ir
moteris, abu netekę savųjų su-
tuoktinių tragiškais aplinkybė-
mis, suartėja, arčiau pažįsta vie-
nas kitą savaitgaliais, kai abu
iš didmiesčio skuba aplankyti sa-
vo vaikučius, paliktus provincij-
oje viename pensione. Tai aiški
pagelbinė priemonė režisieriui,
bandant abu vyriausius veikė-
jus artinti viens prie kito.

Ir, kas žiūrovą tikrai žavi,
tai kiekvienos, kad ir mažiausios
detalės pristatymas tikrai iš-
ieškotų būdu ir visai nepreten-
zingomis priemonėmis. Režisie-
riui čia neužteko paprasčiausio
skubėjimo, kuo greičiau patrauk-
lią jauną moterį suvesti poron
su filmo herojumi. Jis pasirinko,
kad ir kiek ilgesni, bet žymiai
daugiau įtikinantį kelią, naudo-
damas eilę situacijų kulminaci-
niam taškui pasiekti. Kaip tik
tų situacijų paryškinimui jis kar-
tais iš spalvotos fotografijos
pereina tik į vienos spalvos nuo-
traukas. Filmo kūrėjas, aiškiai
jaučia, stengiasi ne pataikauti
žiūrovui, bet jį suprasti ir tik to-
kiu būdu jį įtikinti šios ar kitos
situacijos reikalingumu. Režisie-
riui tai pavyksta, nes mažiausia
filmo iškarpa sugadintų tą
ištisinį kūrinį, kuriam tikrai ne-
būtų ko atimti.

Tiesa, ir šiame filme nepaisie-
nama be aštresnio intymumo. Ir
čia yra reali, anatomija pagrįs-
tų scenų, bet šis filmo epizodas

AL. GIMANTAS

yra tiek režisieriaus išmąstytas,
tokiu būdu perduotas, kad jo jo-
kiu būdu negalima išmesti iš fil-
mo visumos. Dar daugiau, jis
yra būtinai reikalingas moters
dvasiniam lūžiui pavaizduoti. Ir
filmo kamera tuo metu puikiai
pagauna moters — Anouk Ai-
mee — nuostabiai puikią vaidy-
bą, kuri vien tik veido judesiais,
akių žvilgsnių ekrane sugeba la-
bai daug pasakyti be žodžių, kas
jos sieloje tuo metu vyksta: be-
jėgis atsidavimas, aistra, meilė
ar dar vis negalimas užmiršti
pirms vyras, jos pirmoji meilė.
Jai tuo metu fizinė akto pus ma-
žiausiai egzistuoja. Kameros
žvilgsnis vyro pusėn jau kitoks.
Vyras foto objektyvui jau žy-
miai mažiau įdomesnis. Nėra ir
jo veido detalių. Jos nereikaling-
gas tik apie save, jis gavo sau
patinkamą moterį, jis tuo nau-
dojasi, jam kelrodis tuo momen-
tu tėra tik instinktas.

Ir jūra, ir bangos, ir smėlis, ir
aklas žmogus, ir jo šuo, tai vis
atskirų scenų simboliai, padėda
jungti filmo visumą ištisinėn
plotnėm. Pats persilaužimas,
pats kulminacinis taškas gele-
žinkelio stotyje, kai ji, moteris,
pagaliau tikrai pajunta mylintį
tą naująjį vyrą, ir pradeda jai
suktis po kojomis ir visa stotis,
ir visa aplinka, ir visas pasaulis.
Vyras surado moterį, ir moteris
vyrą!

Kai dar kartą pergalvoji šį
"mažąjį" filmą, kažkodėl tuoj
pat prisimena ir "didysis" fil-
mas. Nori lyginti "Vyra ir mo-
terį" su David Leen sukta "Dr.
Živago". Tai neabejotinai didelis
filmas. Bet tuoj pat matai, kad
tame filme režisierius visiškai
pasimetė. Jis turėjo puikų sce-
narijų, eilę gerų aktorių, vieną
tikrai gerą pagrindinę melodiją,
bet, atrodo, "Dr. Živago" buvo
perdidelis jam užsimojimas. Ne-
žiūrint eilės gerų scenų, visumo-
je žvelgiant, filme jaučiamas
vietomis toks netikrumas, per-
saldus sentimentalumas ir var-
ginantis ištesimas. Ir, kai prade-
di gretinti abiejų čia minėtų fil-
mų režisierius, tuoj pat norisi
prisiminti tą žinomąjį posakį,
paprastai taikomą aktoriams,
kad, deja, nėra nei didelių, nei
mažų rolių, tėra tik maži artis-
tai. Tas pats turėtų galioti ir
filmų kūrėjams.

Saulėleidis prie Niagaros krioklio

KULTURINĖ KRONIKA

• Iš Lietuvos, iš grajų Pšez-
dziekių dvaro Vilniaus srityje,
išgabentieji meniškai baldai pa-
naudoti įrengti stilingą salę
Maskvos Pirmame proletarinia-
mos muziejuje. Okupantai neprae-
leidžia progos grobstyti Lietu-
vos kultūrinės vertybes.

• Poetui Vl. Šlaitui, gyvenan-
čiam Londone, padaryta sėk-
minga operacija.

• "Vilkiuko žinyno", pareng-
to s. Vlodo Vijelkio, antroji lai-
da, išeis iš spaudos rugsėjo mėn.
Tai jaunesniųjų skautų vadovė-
lis, kuriame telpa visos žinios,
reikalingos egzaminams į visus
tris patyrimo laipsnius.

• "Skautų dainos" rengiamos
spaudai ryšium su Lietuvos skau-
tų sąjungos 50 metų sukaktim.
Leidinyje tilps skautiškos ir
skautų mėgiamos naujos dainos.
Visos su gaidomis.

MUZ. JUOZO BERTULIO pe-
dagoginės veiklos 50 m. sukak-
ties minėjimo paskaitos ir parė-
dėlis biuletenis. 56 pusl. Mimio-
grafluotas leidinys, į kurį sudėta
medžiaga, liečianti komp. J. Ber-

tulio veiklos 50 m. sukakties mi-
nėjimą ir informuojanti apie jo
ilgametę kūrybą bei kitą gausią
muzikinę veiklą.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
3 skyriai Chicagoje:
2605 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St. Tel. CA 5-1864

Lietuvių bendrovė, kuri turi teise
siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai
savo vardu iš Chicago į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas geriausios rū-
šies medžiagų ir kitų prekių žemo-
mis kainomis. E. ir V. Zukauskai

TELEVIZIJAS:
paprastas ir spalvotas nebrangiai
taisau. Už patarnavimą vietoj \$3,
už dirbtuvės darbą \$10.00 ir daly.
Pasiteiraukite apie naujas.
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

BANGA
TV, Radio, Stereo, Air-Conditioner
Chicago, Illinois 60642
Pardavimas ir taisymas
2649 W. 63rd St. Telef. 434-0423
P. Rudėnas K. Šimulis

10% 20% 30% pigiau mokėsite
už apdraudą nuo ugnies ir automo-
bilio pavojų. Mūsų biuras ir skyrius
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

A. ABALL ROOFING CO.
Istebigta prieš 45 metus.
Daugiamė visų rūšių stogus. Taiso
me arba dedame naujus kaminus, ri-
nus, nutekamuosius vamzdžius. Dažo-
me iš lauko. Taisome mūras — "tuck-
pointing". Pilnai apdraudę. Visas
darbus garantuotais.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Skambinkite bet kuriuo laiku.
Apskaičiavimai nemokamai

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaškuojame visų
rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

VAZIUOJANT Į EXPO 67
dar galite užsisakyti iš anksto
naujines prieinama kaina pas
EDE JANKUTĘ
2066 Claremont Ave.
Apt. 74
Montreal 6, Quebec
P.S. Patogus ir netolimas susie-
kimas su Expo.

Restoranas Neringa
LIETUVISKI IR AMERIKONISKI
VALGIAI
2632 West 71st St.,
Telef. — 778-9359
Atdara kasdien nuo 6:30 val. ryto
iki 8 v. v. Sekm. nuo 9v. r. iki 8 v. v.
sav. Teresė Karvelaitienė — T. J. Aguiar

SEARS
HERITAGE MEMORIALS
ANTKAPIAI IR
PAMINKLAI
yra pilnai garantuoti
Sears, Roebuck and Co.
**KAINOS nuo \$74.95; į tą kainą įeina pristatymas ir
padėjimas ant kapo.** Kapinių mokesčiai atskirai.
SUTAUPOTE • APTARNAVIMAS • PATENKINTI
6153 South Western Ave. Tel. HEmlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

GUZASKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA
Geriausias gėlių dėl vestuvių, banketų išsotvųjų
ir kitų papuošimų
2443 West 63rd STREET
Telef. PROspect 8-0833 PROspect 8-0834

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Kopyčios:
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7 - 1741 - 2
4330 - 34 South California Avenue
Telefonas LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPYČIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 8
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKSTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

**PIRKITE DABAR TIESI OG NUO
MR. NELSON**
SAVININKO
**SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.**
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL., Tel. — 636-2320

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
RUGP. - AUGUST 17, 18 IR 19 D. D.

HINE IMPORTED FIVE STAR SPANISH BRANDY	Fifth \$5.49
ROYAL TORO 10 Year Old Imported PORTUGAL BRANDY	Fifth \$3.09
COGNAC "NAPOLEON" V.R.Q.P.	Fifth \$5.98
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth \$4.89
GANCIA Imported Dry or Sweet VERMOUTH	30 oz. Bottle \$1.79
COEUR DE FRANCE Imported Blackberry, Apricot or Cherry LIQUEUR	Fifth \$2.79
ROYAL CANADIAN, 86 Proof Imported CANADIAN WHISKY	Fifth \$4.79
POPULAR BRAND OF IMPORTED 86 Proof SCOTCH WHISKY	Fifth \$4.49
POPULAR BRAND OF CHOCOLA MENTHE or KOFFIE MENTHE	Fifth \$2.98
O'KEEFE IMPORTED CANADIAN BEER Case of 24—12 oz. T. A. Bottles, Case	\$5.49

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanius valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois
(2 bloka i rytus nuo Cicero Avenue)
Telef. — GArden 4-5800

Jauki atmosfera — Skanūs valgiai — Skubus patarnavimas

VESTUVEMS IR BANKETAMS YRA PRIVATUS KAMBARIAS — NUO 10 IKI 800 ASMENŲ

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad. nuo 1:00 val. po pietų.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETOS
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara sekmad. iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad. ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

Leidžia Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga
Redaguoja L.S.S. Centro valdyba. Rankraščius siųsti šiuo adresu:
"Akademinės Prošvaistės", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
"Akademinės Prošvaistės" išleina kiekvieno mėnesio trečiąjį šeštadienį.

Radikalūs pasikeitimai Argentinos universitetuose

Seniai laukti įstatymai, pakeičiantys Argentinos universitetų vidinę struktūrą, pagaliau įgyvendinti su prez. Juan Carlos Oganio režimo palaiminimu. Nors šie įstatymai žymiai paveiks visą Argentinos akademinį gyvenimą, jie savo išore neatrodo radikalūs. Tačiau jie griežtai riboja studentų įtaką universitetų administracijoje "akademinės autonomijos ir universitetų administracijos ir finansavimo nepriklausomumo" vardu.

Kariuomenė okupavus devynis valstybinius universitetus 1966 metų vasarą (liepos 29), prezidentas paskyrė komitetą, kurio pareiga suformuoti pasiūlymus naujam universitetiniam įstatymui, panaikinančiam buvusios sistemos trūkumus, kurioje universitetai pasidarė "nesantaringa jėga tautiname gyvenime". Skirdamas šį komitetą, prezidentas paminėjo "kontinentinį marksistų planą", siekiantį suklaidinti Argentinos studentiją.

Įstatymas pavadintas "Valstybinių universitetų organizacinis įstatymas". Jis užbaigė buvusią trilypę universitetų administraciją, susidariusią iš profesorų, filisterių ir studentų, ir sugrįžta į tradicinę europietišką universitetų administravimo sistemą. Valdomieji organai dabar vadinais Universiteto asambėja, sudaryta iš u-to rektorius, įvairių fakultetų dekanų ir fakultetų tarybų narių; Vyriausią tarybą, kurion įeina tik rektorius ir fakultetų dekanai; ir pagaliau Fakultetų tarybos, kurias sudaro dekanas ir septyni nariai. (Profesorai išrenka šiuos narius slaptuose ir privačiuose rinkimuose.) Studentai taipgi turės savo atstovus šiose Fakultetų tarybose, tačiau jie neturės čia balsavimo teisės. Filisteriai visai išjungti iš universitetų valdymo.

Šitas įstatymas taip pat nori panaikinti "amžinus studentus", kurie tik retkarčiais pastudijuoja. Kiekvienas fakultetas kas semestrą nustatys privalomų kursų minimalų skaičių; studentai, kurie neišlaiko nors vieno egzamino, kasmet bus automatiškai išmesti. Mokesčių toliau

nebūs; tačiau mokesčiai už egzaminų pakartojimą pakeltas nuo 30 iki 700 pezų (\$2.00), šis pakėlimas sudarys fondą, kuris padės pakelti profesūros algas 20%.

Studentų atstovai į Fakultetų tarybas bus renkami slaptuose rinkimuose, dalyvaujant tik studentams, kurie yra baigę bent pusę savo studijų; balsavimas privalomas. Gali kandidatuoti studentai, kurie yra baigę du trečdalius savo studijų. Pagrindinė studentų organizacija universitetuose — Studentų centras — ir toliau atstovaus jų interesus. Tačiau, jiems draudžiama dalyvauti bet kokioje politinėje veikloje. Studentams yra draudžiama prisidėti prie bet kokios politinės propagandos, ar kitokios indoktrinacijos.

Universitetams garantuota akademinė ir administracinė autonomija. Bet naujo įstatymo 116 skyrius leidžia valdžiai įsikišti rimtos betvarkės arba "neišsprendžiamo konflikto universiteto ribose" atvejais.

Uždrausta komunistų kontroliuojama Valstybinė studentų federacija (FUA) tuoju protestavo, sakydama, kad įstatymas yra studentų veiklos "legalizuotas suvaržymas" ir bandė suorganizuoti valstybinio masto demonstracijas. Nors kelios studentų demonstracijos įvyko Buenos Aires u-te ir kitur, bet akademinė nuotaika, atrodo, rami. Pranešimai iš kelių valstybinių u-tų (Cordoba, Bahia Blanca del Sur) sako, kad šitų u-tų statutai atitinkamai keičiami. Gegužės pirmą savaitę studentų susirinkimai aptarė naują įstatymą keliuose valstybiniuose u-tuose. Studentai, suprantama, nepatenkinti savo roliu apkarpymu. Tačiau daugumas studentų pritaria įstatymo pakeitimui įvykdymui taikingomis priemonėmis, bet ne "tiesiogine kova", kurią siūlo kraštutinė kairė.

Aplamai paėmus, profesūra ir studentija nevisai pasitiki įstatymo implikacijomis, nors sutinka, kad dalis pakeitimų tikrai geri ir remini. Pagrindinis rūpestis yra tas, kad valdžia, panaudodama šį įstatymą, gali

Zvejų uostelis Maine.

Nuotr. V. Maželio

DEŠIMTOJI KORP! NEO - LITHUANIA STOVYKLA

Rugpiūčio 26 — rugsėjo 3 d. Rex Terrace gražioje vasarvietėje, kuri yra prie Elk ežero, Alden, Michigan, įvykis dešimtoji Korp! Neo - Lithuania stovykla. Per praėjusius devynerius metus stovyklavo 734 studentai kurie išleisė 87 paskaitas, patys stovyklautojai paruošė 113 referatų, šleido stovyklos laikraščio "Nakt balda" 90 numerių, kurie sudaro storą tomą. Vartydami jo puslapius, sužinome, kas ir kokias paskaitas skaitė, kokie buvo paruošti referatai, vestos d'iskusijos, kokie įvykio lėta ūroz bei kitokios vankarai, programiniai laučai. I stovyklų atidarymus bei uždarymus suvažiudavo iki 150 filisterių bei senjorų.

Ši, dešimtoji, stovykla yra jubiliejinė, todėl tikimasi, kad joje dalyvaus daug akademinio jaunimo.

Stovyklą rengia Chicagos padalinys, paskirdamas jos vadovu Vytautą Kasniūną, Sr., kuris, sudaręs programą, paskaitas skaityti pakvietė: Igną Andrašūną, Aldoną Augustinavičienę, Birutę Augustinavičiūtę, dr. Algį Budreckį, Antaną Diržį, dr. Eugenijų Noaką, kun. Juozą Sabataitį, SJ, rašyt. Stasi Santvarą, adv. Julijų Smetoną, kun. Juozą Vaišnį, SJ, ir kitus.

Uždrausti profesoriam ir studentam kritikuoti valstybės ir valdžios esamus netobulumus. IYYA

Ruošiant stovyklas, pagal tradiciją, vienas iš žymesnių filisterių buvo išrenkamas globėju, kurio pareiga buvo padėti stovyklos vadovybei tiek moraliai, tiek materialiai, kad ji kuo geriausiai praeitų.

Šios jubiliejinės stovyklos vadovas kreipėsi į mūsų žymų visuomenininką, korporacijos garbės filisierį dr. Steponą Bėžį, prašydamas sudaryti globos komitetą ir jam pirmininkauti. I globos komitetą sutiko įeiti dr. Juozas Bartkus, inž. Eugenijus Bartkus, inž. Jonas Jurkūnas, dr. Antanas Kalvaitis, dr. Leonas Kraučelūnas, dr. Antanas Rudokas. Šie asmenys savo veikla bei darbais yra plačiai pasižymėję ir todėl esame tikri, kad jie daug kuo prisidės kad ši stovykla praeitų su didžiausiu pasisekimu.

Stovyklos vietovė yra graži ir mes, jaunieji akademikai, kartu su poilsiaudami ir aktyviai dalyvaudami visoje stovyklos programoje, studijų dienose, pasirošime dar geriau tarnauti ir dirbti užsibrėžtiems savo kilniems tikslams.

Stud. Vytautas Kasniūnas, jr.

Mokslas be religijos šlubuoja, religija be mokslo klaidžioja. — Einstein

Gyventi ilgai nori visi, bet gyventi, kaip moralė reikalauja, mažai kas. — Hume

STUDENTAI PASAULYJE

Konferencija priėmė planą tarp'autiniam bakalauratui

Tarptautiniame švietimo studijų centre, Prancūzijoje, apie 50 u-tų ir švietimo ministerijų atstovų iš 10 kraštų, delegatai iš UNESCO ir panašių tarptautinių organizacijų suvažiavo aptarti projektuotus universitetinį įstojimo egzaminus, kurie būtų tarptautiniai pripažinti. Priimtas egzaminų projektas buvo parengtas šešių kraštų 140 švietimo žinovų. Nuo 1969 iki 1975 m. šis egzaminas bus naudojamas provizoriniai. Dalyvaujantys kraštai leis gimnazistams jį laikyti savo paskutiniams mokslo brandos atestato egzaminams. Konferencijoje dalyvaujantys kraštai buvo šie: Bulgarija, Kamerūnas, Prancūzija, Vakarų Vokietija, Lenkija, Švedija, Šveicarija, Tanzania, Anglija ir JAV.

Maroko studentai reikalauja lygybės su užsienybie įvirytais diplomais

Du šimtai studentų iš Rabat. Inžinerijos mokyklos boikotavo gegužės 4 d. klases, protestuodami prieš valdžios valią, suteikiančią geresnius darbus inžineriams, studijavusiems užsienyje. Balandžio mėnesyje studentai boikotą tęsė kelias savaites, tuo priversdami sudaryti specialią komisiją skundams tirti. Šitos komisijos staigus uždarymas ir išprovokavo šį naują boikotą. Valdžios atstovas pranešė, kad karalius Hassan įsakė reikalą naujai iširti. Boiko-

tų rezultatas šis: gegužės 12 d. valdžia paskyrė naują švietimo ministrį, Abdelhadj Boutaleb, kuris pakeičia dr. Benhema, seniai kritikuotą už favorizavimą europietiškujų diplomų.

VENGRIJOS JAUNIMO KONGRESAS

Vengrijos komunistinės lygos (KISZ) septintas kongresas įvyko Budapešte nuo birželio 29 iki liepos 1-mos. Pagal KISZ statutus, šis kongresas neturėjo įvykti iki sekančių metų, bet perėitų metų devintas Vengrijos komunistų partijos kongresas įsakė, kad jaunimo kongresai turi sekti kompartijos kongresus kuo įmanoma greičiau. Priemonės implementuoti kompartijos gaires jaunimo veiklai buvo KISZ kongreso pagrindinė užduotis. Ši tema nagrinėta decentralizuotos ekonomikos rėmuose. Lajos Mehes paliktas KISZ centro komiteto pirmuoju sekretorium.

MEKSIKOS STUDENTŲ SAJUNGA SUBANKROTAVO

Meksikos studentų konfederacija (CNE) pilnai suspendavo savo veiklą dėl finansiniu prižasčių. Padėti šaiškina dabartinė CNE valdyba, demokratinės kairės grupė, perėmusi valdžią iš konservatyvesnės valdybos prieš dvejus metus, šitai: Meksikos studentai neprivalo nario mokesčio mokėti valstybinei studentų organizacijai, o verslininkai, kurie rėmė konservatyvesnę valdybą, nutraukė savo paramą. Padėtis sunkoka, nes tarp

Sesuo M. Jurgita Saulaitytė. Nuotr. U. Juodvalkio

tautinių studentų organizacijų nerėmimas CNE pakirto šią sąjungą tiek, kad ji nesugeba išlaikyti įstaigų.

PASAULINĖS LITERATŪROS KURSAS VELE DĖSTOMAS RUMUNIJOS GIMNAZIJOSE

Lyginamasis pasaulinės literatūros kursas bus dėstomas Rumunijos gimnazijose, pradedant šį rudenį. Šitokie kursai buvo dėstomi Rumunijoje prieš Antrą pasaulinį karą, bet komunistiniai valdovai juos nutraukė, laikydami juos subversinius ir neatitinkamus komunistinei dvasiai. Dabar kultūrinės ir aukštesnio gairės pakeičiamos. Rusų kalba ir Sovietų literatūros kursas nebėra privalomi ir valdžia pamažu grįžta į prieškarines mokymo programas. IYYA

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Mirė rašytojas Murray

Gavęs širdies smūgį bevažiudamas New Yorke taksiu, rugpj. 16 d. mirė kun. John C. Murray, SJ, 63 m. amžiaus. Velionis buvo moralinės teologijos profesorius jėzuitų seminarijoje Woodstock, Md. Daugelio studijų autorius; jis buvo vienas iš sudarytojų projekto nuostatai apie religijos laisvę, priimtų Vatikano suvažiavime.

Elektra varomi automobiliai

Naują eksperimentinį elektrą varomą automobilį gamina Bogue Electric Manufacturing bendrovė Patersone, N. J. Jame įvedama eilė naujumi. Juo bus galima važiuoti iki 100 mylių greičiu per valandą.

Kiek anksčiau elektrinius automobilius pradėjo gaminti Westinghouse Electric bendrovė, kuri iki metų galo numato jų pagaminti apie 500. Šios bendrovės automobilio greitis ribojasi 25 myliomis per valandą.

Išradimas elektrą varomiems automobiliams

Argonne laboratorijoje išrasta nauja galinga baterija, kuri daug pasitarnaus išvystyti elektrą varomą automobilį. Ši naujoji baterija yra žymiai mažesnė už iki šiol turėtas ir pajėgesnė — gali mašną varyti 200 mylių nuotolį, 60 mylių per valandą greičiu. Paskui jį per 15 minučių gali būti vėl perkrauta. Baterija gaminama iš litio ir telurijaus, kurie liejant 800 laipsnių temperatūroje.

Ištraukę inkstų akmenis

Užpatentuotas naujas išradimas — įtaisas, kuriuo galima be operacijos išraukti inkstų akmenis. Tai toksai labai lankstus plonas vamzdelis, kuriuo galima pasiekti inkstų akmenis. Įtaisas tuo geras kad įeigu juo užkebintas inkstų akmuo pasirodo nemanomas ištraukti, tai as įtaisas atsikabina. Išrado Robert M. Kramer iš Los Angeles.

Jauna menininkė...

Nuotr. Uosio Juodvalkio

Atidaromi Kinijos universitetai

Komunistinės Kinijos 800,000 studentų, nebestudijuojančių visus metus, buvo įsakyti šį mėnesį grįžti į klases. Pereitų metų birželio 13 d. visos Kinijos mokyklos buvo pusemečiui uždarytos "įgyvendinti pagrindinę mokyklinę reformą". Tačiau šis uždarymas prasitęs dar kitą pusmetį, kadangi tebeauganti "Didžioji proletarijų kultūrinė revoliucija" įtraukė visą Kinijos jaunimą į Mao Tse - tungo raudonąją gvardiją. Šių metų vasario mėnesį pradžios ir vidurinės mokyklos buvo atidarytos.

Liepos 3 d. Pekino Aeronautikos inžinerijos institutas atsidarė. Apie tai pranešė Pekino radijas. Iki rugsėjo institutas "pamažu grįš į akademinę studijas". Gi tarptautinėje yra dėstomas kursas kaip "kritikuoti ir pakirsti" Mao politinius priešus. Kas vakar bus 24 valandų praktikuojama vadnamoji kultūrinė revoliucija, taip pranešė radijas Kiti šaltiniai rodo, kad ir kitos auklėjimo institucijos seka panašiu tvarkarašči. Galutinis tikslas, pagal Heinhua — oficialią žinių agentūrą — yra "sukurti absoliučiai naują proletarijų auklėjimo sistemą — pirmąją tokios rūšies žmonių istorijoje".

Universitetų atidarymo sėkmingumas yra abejotinas. Dauguma pradžios ir vidurinių mo-

kyklų nesuspėjo atsidaryti vasario mėnesį, kaip buvo numatyta. Mokykliniai pastatai, raudonosios gvardijos paversti įstaigom ar bendrabučiais, buvo vandalizuoti ir sutęsti (pripažino Kinijos spauda ir radijas) ir užtat negalėjo būti laiku paruošti klasių atidarymui. Beveik visur plakatų sluoksniai turėjo būti nuo sienų nuskusti, sienos ir grindys nuplautos ir suolai, langai, grindys ir lubos atremontuotos. Nemažai radijų, rašomųjų mašinėlių ir duplikatorių buvo išvogta. Taipgi atsirado mokytojų trūkumas. Daug pranyko, o kiti bjo sugrįžti, nes prarado savo prestižą. Kiti nenori grįžti, kadangi seni tekstai smektai, o nauji dar nepašūpinti. Ir pagaliau, natys studentai taip praprato demonstruoti laisvai kalbant ir darviti, kas j galvą ateina kad mokymasis pasidarė nuobodus. Tai šiandien Kinijos kolektizacijos ir universitetų negyvena chaosni laikotarpis, gal net chaotiškesni už raudonosios gvardijos siautėjimo laikotarpį. IYYA

Paveikslai ant vandens
Japonas Shuzo Mizumo išrado būdą, kaip galima rodyti skaidres ir filmus ant vandens. Išradimas užpatentuotas Kurita bendrovės Osakoje.

Clevelando Grandinėlės šokėjai pradeda lietuviškų šokių pynę.

Nuotr. V. Plodžinsko